

Glasnik Saveza društava bivših studenata i prijatelja Sveučilišta u Zagrebu 10(15), 2009

Other document types / Ostale vrste dokumenata

Publication year / Godina izdavanja: **2009**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:252:148640>

Rights / Prava: [Attribution-NonCommercial 4.0 International](#)/[Imenovanje-Nekomercijalno 4.0 međunarodna](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-12**

Sveučilište u
Zagrebu

Repository / Repozitorij:

[Universty of Zagreb Archives - UNIZG Archives](#)

DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJ

Sa sjednice Sabora AMAC Saveza društava bivših studenata i prijatelja Sveučilišta u Zagrebu – 26. studenoga 2006.

ALUMNI POKRET NA PREKRETNICI

Poziv na sudjelovanje u radu Sabora AMAC Saveza

Alumni filozofija, kojom se promiče povezanost Sveučilišta u Zagrebu s njegovim bivšim studentima, iznimno je važan čimbenik prosperiteta i razvoja mnogih sveučilišta u svijetu, posebno u anglosaksonskim zemljama. Posljednjih desetljeća *alumni* filozofiju prepoznaju kao svoju i mnoga europska visoka učilišta, koja ranije nisu imala razvijenu tu tradiciju, uviđajući da su *alumni* društva vrlo važna spona između sveučilišta i njihovih nekadašnjih studenata, a danas etabliranih građana na visokim i odgovornim funkcijama u društvu. Primjer su npr. *alumni* društva zemalja njemačkog govornog područja (Njemačka, Austrija i Švicarska).

U Hrvatskoj je velikih zamah AMAC-a bio početkom 90-tih godina, kada se osnivaju nove AMAC/AMCA udruge pri fakultetima, a *alumni* udruge osnovane u svijetu daju veliki doprinos stvaranju nove hrvatske države. Kako je poslije prvog poleta došlo do stagnacije značajnijih *alumni* aktivnosti na našem sveučilištu, rektorica prof. dr. sc. Helena Jasna Mencer osnovala je 2002. Povjerenstvo za poslove AMAC-a sa željom da se reaktivira AMAC pokret odnosno da se osnuje krovna AMAC udruga, koja bi bila nositelj najznačajnijih aktivnosti i koja bi koordinirala rad pojedinih udruga. Slijedom toga osnovan je Savez društava bivših studenata i prijatelja Sveučilišta u Zagrebu (AMAC Savez) radi objedinjavanja svih AMAC/AMCA udruga u jedinstvenu krovnu organizaciju. Nade koje su članovi Povjerenstva, a kasnije i u Predsjedništvu Saveza, polagali u budućnost pokreta bile su velike. U gotovo sedam godina zajedničkog rada utrošeno je mnogo vremena, koje su članovi navedenih tijela obavljali isključivo na volonterskoj osnovi. Riječ je o aktivnostima, za koje je od samoga početka bilo jasno da ne će brzo dovesti do konkretnih rezultata jer u našoj zemlji *alumni* tradicija naprosto nije postojala, a nažalost ni danas nije šire ukorijenjena.

Unatoč činjenici da je svaki član Predsjedništva i ranije Povjerenstva bio aktivni sudionik i stvaralac AMAC pokreta duže od jednog desetljeća, pojavilo se nezadovoljstvo zbog izostanka značajnijih rezultata u odnosu na uloženi trud i vrijeme u promicanju značenja i aktivnosti *alumni* filozofije na Sveučilištu kao i u njegovim sastavnicama. Zbog toga su početkom godine 2008. članovi Povjerenstva za poslove AMAC-a podnijeli ostavke na članstvo u Povjerenstvu osnivaču, rektoru prof. dr. sc. Aleksi Bjelišu. Budući da članove Predsjedništva AMAC Saveza društava tek Sabor može razriješiti dužnosti, dogovoreno je da se početkom srpnja 2009. sazove Sabor na kojem bi se raspravili problemi koji su se pojavili u Savezu, donijele odluke kako izaći iz nastale krize, te izabralo novo Predsjedništvo Saveza.

Prije donošenja takvih odluka temeljito je razmotrena situacija u Savezu, a viđenje uzroka takvog stanja moglo bi se ukratko sažeti na nekoliko područja.

Malo pravih alumni aktivnosti

Alumni aktivnosti se shvaćaju vrlo široko i vrlo često se miješaju s aktivnostima strukovnih udruga. Prave *alumni* aktivnosti obuhvaćaju sve ono što služi prosperitetu Sveučilišta odnosno pojedinih fakulteta i akademija. Analiza rada *alumni* društava u zemlji i svijetu pokazala je da na našem Sveučilištu nije pokrenuto dovoljno pravih *alumni* aktivnosti. Iako se moraju uvažavati posebnosti naše sredine i ne mogu se kopirati iskustva iz *alumni* društava u inozemstvu koja imaju dugogodišnju tradiciju, vrlo malo pravih *alumni* djelatnosti je prisutno kod pojedinih AMAC/AMCA udruga. Rezultat toga je da se te udruge nisu uspjele ispravno profilirati, a to je možda i jedan od čimbenika njihove nedovoljne aktivnosti.

Nezainteresiranost pojedinaca za aktivnosti u alumni udrugama

Zbog nepostojanja alumni tradicije te zbog činjenice da se nije uspjela proširiti *alumni* filozofija među sadašnjim i bivšim studentima, ali niti među sveučilišnim nastavnicima, vrlo je teško pridobiti pojedince za aktivno sudjelovanje u radu AMAC/AMCA udruga. Snaga *alumni* udruga treba ležati u brojnosti članstva a ne na aktivnosti nekoliko pojedinaca. Nažalost, u gotovo svim Domus i Mundus udrugama situacija je slična i te udruge rade zahvaljujući entuzijazmu pojedinaca. Drugi problem je da bi Sveučilište, ali i pojedini fakulteti, najviše koristi mogli imati od radno aktivne populacije nekadašnjih studenata, a takvih je najmanje, što se najbolje vidi prilikom godišnjih skupština udruga.

Neprepoznavanje važnosti alumni djelatnosti na fakultetima i akademijama

Unatoč brojnim pokušajima od strane Saveza, vodeći ljudi fakulteta i akademija nisu pokazali odgovarajuću zainteresiranost za promicanje *alumni* filozofije u svojim sredinama na način da se organiziraju i podupiru takve aktivnosti. Vrlo eklatantan primjer te nezainteresiranosti je bio na posljednjem saboru kad je upriličena radionica koju je vodila voditeljica vrlo uspješnog *alumni* ureda iz Linza, na koju se nije odazvao gotovo niti jedan dekan fakulteta, dok su mahom izostali i prodekani. I nakon više od dvije godine poslije te radionice ne vide se nikakvi pozitivni pomaci na pojedinim sastavnicama već se dapače i postojeće aktivnosti po pojedinim udrugama jedva održavaju ili čak i smanjuju.

Nepostojanje profesionaliziranog alumni ureda

Proučavajući način radi *alumni* ureda, prvenstveno u Europi izvan anglosaksonskog područja, uočeno je da se takve aktivnosti ne mogu temeljiti samo na volonterskoj osnovi. U tom smislu Predsjedništvo smatra da se daljnje širenje aktivnosti, pa ni održavanje postojećeg stanja, ne može osigurati bez profesionaliziranog *alumni* ureda pri Sveučilištu. Dosadašnji pokušaji u tom smjeru nisu urodili plodom. Ne napravi li se to u najskorije vrijeme, postoji opasnost od gašenja *alumni* aktivnosti, čija ponovna revitalizacija ne bi bila moguća u doglednom razdoblju. Na takav način bi se 'istrošio' entuzijazam pojedinaca, koji su kroz dugi niz godina pokušavali stvarati i razvijati *alumni* društva kojima pripadaju, a njihov rad bi bio uzaludan.

*****

Radi prevladavanja navedenih slabosti, *alumni* aktivnosti bi se trebale usmjeriti na sljedeća područja:

Potreba postojanja alumni aktivnosti na Sveučilištu u Zagrebu i njegovim sastavnicama

Nesporna je činjenica da AMAC Savez kao i pojedinačne *alumni* udruge trebaju Sveučilištu u Zagrebu odnosno njegovim sastavnicama. Snaga *alumni* pokreta trebala bi proizaći iz dobro organiziranih udruga na fakultetima i akademijama čiju djelatnost bi trebao koordinirati Savez AMAC/AMCA udruga. Da bi uslijedili i konkretni rezultati odnosno koristi za Sveučilište, pojedine *alumni* udruge moraju biti aktivne i zasnovane na masovnosti članstva te provoditi što je moguće više pravih *alumni* akcija, a sve to treba biti koordinirano iz profesionaliziranog ureda Saveza AMAC/AMCA udruga.

Financiranje glavnih AMAC aktivnosti

Širenje *alumni* filozofije kao i pokretanje određenih aktivnosti u društvu u kojem ta tradicija ne postoji, težak je i mukotrpan posao. Ulaže se jako mnogo truda, a rezultati su neznatni. Uz to, svi glavni aktivisti rade to godinama na volonterskoj bazi što svakako nije poticajan čimbenik. Stoga, ako se žele polučiti određeni rezultati, fakulteti bi trebali

prepoznati značenje *alumni* udruga i trebali bi ih financijski potpomoći. Bez tog poticaja malo je vjerojatno da će se ostvariti značajnije aktivnosti po pojedinim udrugama, a još je manje vjerojatno da će se moći privući mlađe ili srednje dobne skupine za aktivno sudjelovanje.

Poveznica između AMAC Mundus i Domus udruga

AMAC Mundus udruge dale su svoj iznimno veliki doprinos i Sveučilištu u Zagrebu i našoj državi u vrijeme njenog stvaranja. Danas, kad su se vremena promijenila, članovi AMAC Mundus udruga bi trebali dobivati poticaje za svoje aktivnosti od udruga iz zemlje. Iz tog razloga bi snažne AMAC Domus udruge te Savez udruga trebali pomoći i koordinirati aktivnosti AMAC Mundus udruga. Međutim, pri tom povezivanju treba voditi računa o činjenici da su udruge AMAC Domus usko povezane sa Sveučilištem u Zagrebu dok udruge AMAC Mundus okupljaju hrvatske akademičare u zemljama širom svijeta u kojima žive i ta je veza mnogo slabija.

Uzevši u obzir navedeno smatramo da je ključna i prva neophodna mjera, koju Sveučilište treba poduzeti radi djelotvornijeg rada AMAC/AMCA udruga, osnivanje profesionalnog *alumni* ureda, koji bi u suradnji s Predsjedništvom AMAC Saveza osmišljavao strategiju razvitka *alumni* organizacije i koordinirao rad svih AMAC udruga.

Ukratko, aktivnosti budućeg Predsjedništva i budućeg *alumni* ureda trebale bi se koncentrirati u sljedećem razdoblju na nekoliko zadataka:

- **Širenje alumni ideje djelovanjem na Rektoratu Sveučilišta** (povremene rasprave na Senatu, suradnja sa medijskom službom Sveučilišta radi informiranja javnosti o ciljevima *alumni* organizacije, informiranje članstva putem web stranica, foruma i slično), na sastavnicama Sveučilišta (djelovanje dekana s uputama nastavnicima o širenju ideje i raspravama na fakultetskim vijećima s naglaskom na upoznavanju studenata s AMAC pokretom), ciljanim akcijama na promicanju *alumni* ideje i filozofije na fakultetima društvenih znanosti koji školuju studente za buduće djelatnike u medijima i sl.
- **Osmišljavanje akcija informiranja i privlačenja u AMAC udruge bivših studenata Zagrebačkog sveučilišta etabliranih u gospodarstvu, državnoj upravi, medijima i posvuda gdje rade.**
- **Pronalaženje optimalnih putova suradnje s udrugama AMAC Mundus**, koje zbog specifičnog statusa formalno nisu članice AMAC Saveza, a povijesno su važan dio AMAC pokreta na Zagrebačkom sveučilištu i važna veza s našim akademičarima u svijetu.
- **Umrežavanje AMAC udruga objavljivanjem kalendara događanja**, na temelju podataka sastavnica AMAC-Saveza.
- **Osmišljavanje ciljanih AMAC akcija za poboljšanje nastavne i znanstvene djelatnosti na zagrebačkom sveučilištu, te namicanja dodatnih financijskih sredstava za te svrhe.**
- **Rješavanje financijske naknade članovima uprava AMAC udruga za njihov dodatni posao na pitanjima AMAC-a.**
- **Iniciranje promjena u poreznoj politici države radi poticanja sponzoriranja i donacija Sveučilištu u Zagrebu.**

Na temelju ovih razmišljanja pozivamo sve nekadašnje studente Zagrebačkog sveučilišta iz zemlje i svijeta da aktivno sudjeluju u radu predstojećeg Sabora AMAC/AMCA udruga, te da svojim mišljenjima i konkretnim prijedlozima pomognu da AMAC pokret dobije položaj i značenje, koji odgovaraju velikom i poznatom sveučilištu.

Predsjedništvo AMAC Saveza

POZIV NA SUDJELOVANJE U RADU SABORA AMAC/AMCA UDRUGA koji se održava pod pokroviteljstvom Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske

Pozivaju se svi bivši studenti Sveučilišta u Zagrebu, tj. svi alumni – bez obzira jesu li ili nisu članovi udruge koja je postala sastavnicom AMAC Saveza – i naši prijatelji, da svojim sudjelovanjem, prijedlozima i preuzimanjem dužnosti pridonese uspješnom razvitku AMAC pokreta danas i u budućnosti.

Obvezu aktivnog sudjelovanja u radu Sabora imaju zastupnici udruge, koje su sastavnice AMAC Saveza, jer se novi predsjednik/predsjednica te članovi Predsjedništva, Nadzornog povjerenstva i Časnoga suda, sukladno odredbama Statuta, biraju iz reda tih zastupnika.

Vodeći se ljubavlju i zahvalnošću prema Sveučilištu čiji smo alumni, radujemo se susretu sa svima koji svojim djelovanjem u domovini i u svijetu paze na ugled i dostojanstvo te pridonose željama svih nas da naše Sveučilište sada i ubuduće živi, raste i cvjeta. *Vivat, crescat et floreat Alma Mater Croatica!*

Predsjedništvo AMAC Saveza

PROGRAM RADA SABORA

Četvrtak, 2. srpnja 2009.,

Aula Sveučilišta u Zagrebu

9:00 - 9:45 Prijava sudionika Sabora u predvorju Rektorata

10:00	Otvaranje Sabora
10:05	Pozdravni govor rektora prof. dr. sc. Alekse Bjeliša
10:15	Pozdravni govor u ime pokrovitelja
10:25	Pozdravi gostiju
10:40	Rektor Aleksa Bjeliš, <i>AMAC i Sveučilište u Zagrebu</i>
11:00	Prorektor Bojan Baletić, <i>Investicijski zahvati na Sveučilištu</i>
11:20	Prorektorica Ksenija Turković, <i>AMAC – jučer, danas, sutra</i>
11:50	R a s p r a v a
12:30	Stanka za ručak
13:15	Ana Marija Grancarić, <i>AMCA TTF kao primjer rada AMAC/AMCA Domus udruge</i>
13:30	Vlatko Marić, <i>Primjer djelovanja AMAC/AMCA Mundus udruge u EU</i>
13:45	Ante Padjen, <i>Quo vadis AMCA?</i>
14:00	R a s p r a v a
14:45	Stanka za kavu
15:20	Izvješće o radu Predsjedništva i drugih izabраниh tijela AMAC Saveza društava bivših studenata i prijatelja Sveučilišta u Zagrebu
15:50	R a s p r a v a
16:30	Izborni postupak za novo vodstvo AMAC Saveza – izbor i imenovanje povjerenstva; razrješnica predsjednici i sadašnjim članovima Predsjedništva, Nadzornom povjerenstvu i Časnom sudu; predlaganje i izbor novih članova upravnih tijela te izbor i imenovanje koordinatora onih AMAC/AMCA udruge koje nisu u sastavu Saveza
18:00	Z a k l j u č c i
19:30	Svečano primanje uz glazbeni program i domjenak

Petak, 3. srpnja 2009.

Cjelodnevni izlet sudionika Sabora u »Plemenitu općinu Turopolje«.

Posjet starorimskom naselju Andautoniji (danas Ščitarjevo), turopoljskim drvenim kućama i crkvama te rodnom selu Jurja Habelića (rođen 1609., dakle prije 400 godina u Starom Čiču), čijom je zaslugom 6. studenoga 1662. u Zagrebu utemeljena Akademija, koja je prije 340 godina tj. 1669. dobila sva sveučilišna prava pa Sveučilište u Zagrebu tu godinu uzima kao godinu svojega osnutka. Za vrijeme izleta predviđen je zajednički objed u prirodi. (Podrobnije obavijesti bit će objavljene na Saboru).

STAJALIŠTA REKTORA O STANJU NA SVEUČILIŠTU U ZAGREBU

Na svečanoj sjednici Senata uz Dan Sveučilišta – Dies Academicus, 5. studenoga 2008., u svom slovu, nakon izvješća prorektora, rektor prof. dr. sc. Aleksa Bjeliš osvrnuo se na sadašnji trenutak Sveučilišta u Zagrebu. Započeo je s pitanjima postavljenim na Danu Sveučilišta 2007. godine i nastavio s otvorenim pitanjima u tekućoj 2008. godini:

Dies Academicus, 5. 11. 2007. Otvorena pitanja

- Funkcionalno i organizacijsko povezivanje;
- Troškovi studiranja;
- Kompetitivno financiranje istraživanja i doktorskih studija;
- Transparentno financiranje visoko-obrazovnih i obrazovnih ustanova iz državnog proračuna i drugih izvora, uključujući i financiranje kapitalnih ulaganja.

Dies Academicus, 5. 11. 2008. Otvorena pitanja

Pitanja koja se često susreću u javnosti, posebno u medijima:

- Zašto Sveučilišta u Zagrebu nema na rang-listama?
- Treba li Hrvatskoj dominacija jednog sveučilišta?
- Treba li Sveučilište u Zagrebu (još) podijeliti?
- Kako ga podijeliti?
- Treba li Sveučilište u Zagrebu centralizirati? Treba li rektoru dati (punu) vlast?
- Trebaju li Sveučilištu u Zagrebu kapitalne investicije?
- Trebaju li u Hrvatskoj studiji biti (potpuno) besplatni?
- Do koje je mjere Sveučilište zahvaćeno korupcijom?

Ovim je pitanjima rektor sučelio pitanja koja su u njihovoj pozadini, poželjna pitanja, tj. pitanja za koja je poželjno naći što kvalitetnije odgovore:

- Kako napraviti studijski sustav racionalnijim i učinkovitijim?
- Kako studentima osigurati bolje uvjete studiranja?
- Kako pomoći studentima koji moraju raditi da bi studirali?
- Kako sustav školarina učiniti stimulativnim i socijalno osjetljivim?
- Kako preurediti sveuč. istraživački sustav i doktorske studije?
- Kako u upravljanju Sveučilištem iskoristiti prednosti njegove sveobuhvatnosti i raznolikosti? Kako pokrenuti međusveučilišnu suradnju u Hrvatskoj?
- Kako iskoristiti povoljan položaj i ugled Sveučilišta u široj regiji?
- Kako (*uvjeriti Vladu i Grad da na Sveučilištu napokon treba*) pokrenuti novi investicijski ciklus?
- Kako napokon uvesti Hrvatsku u europsku mrežu mobilnosti? Kako privući strane studente? Kako doseći europske prosjeke?

U nastavku je naglasio kako važnost i pregnantnost ovih pitanja jasno ukazuju kako više ne može biti odlaganja s odgovorima za mnoga od njih. Pitanja koja putem medija postavlja javnost izražavaju preokupacije, nezadovoljstva, kritičnost i zahtjeve za poboljšanjima. Činjenica da je Sveučilište postalo čestom preokupacijom javnosti je napredak za javnost, dok je za Sveučilište upozorenje da vrijeme nije neograničeno. Poželjna pitanja, zvuče pak nešto drugačije, ali su ipak zapravo druga strana jedne te iste medalje. Dok su prva upozoravajuća, ova druga su poticajna i pokretačka. Ona su pitanja nama samima, kolegicama i kolegama s kojima radimo, sveučilišnoj javnosti ako do nje dođu, što je dodatna tema, i konačno – to su pitanja političkim strukturama s kojima smo u dijalogu.

Ako se ide još dublje dolazi se do temeljnih preokupacija, do meta-tema.

Ključne preokupacije Sveučilišta u 340. akademskoj godini

Spomen na 340 godina Sveučilišta ne služi traženju zaštite. Naprotiv, što je Sveučilište starije ono mora biti otvorenije prema vremenima kroz koja prolazi. Ne smije se skrivati, već se mora suočiti s temama. To je osobina snažnih Sveučilišta svuda u svijetu, pa tako mora biti i našega.

Potaknut rezultatima predsjedničkih izbora u Sjedinjenim Američkim Državama, noć prije, rektor je naveo riječi kandidata koji je izgubio izbore: *Mi se ne skrivamo od povijesti, mi je stvaramo.* To je i rektorovo promišljanje.

Rektorov je izbor meta-tema kao dominantnog uporišta za stvaranje strategije:

Ulaganje – znanje – napredak

Sveučilište ne može biti pokretač društva, gospodarstva i znanja ako ga se tretira samo kao potrošnju. To se može prepoznati u nizu tema koje su iznijeli prorektori, a riječ je o istraživanju kao vrhu trokuta. Mora biti prisutan interes onih kojima je cilj nova vrijednost, sve do dobiti. Studiji nisu besplatni. Nema jeftinih rješenja, jeftina su rješenja najskuplja, to je uvijek tako.

Država mora prije svega biti odgovorna za osiguranje infrastrukture. To je preduvjet za uspješan rad i studij, to je ono što se od države očekuje. Sveučilište i studenti su odgovorni za svoj rad i ta se odgovornost mora materijalno prepoznati. Ne može se Sveučilište svesti na djelatnost u komercijalnim okvirima, a studenti kao na puki proizvod tržišta rada.

Sveučilište jednako tako ne može zaboraviti na svoju društvenu odgovornost, temeljenoj na jednostavnoj kratkoj sintagmi:

Demokratsko društvo u nastajanju

Hrvatska je zemlja u kojoj demokracija tek stasa, i to ne samo politička demokracija već i cijeli civilizacijski i kulturološki sklop u kojem živimo i radimo. Lomovi ranijih društvenih struktura ostavili su praznine i nedoumice. Stvaraju se alternativne kulture, kontra-kulture, sub-kulture, sive i manje sive zone korupcije, a prije svega apatija koja sve to omogućava.

Kultura demokratskog života, poštivanje različitosti, interkulturni dijalog, suočavanje sa sredinama drugačijim od naše, prihvaćanje onih koji dolaze iz takvih sredina, sve su to teme koje Sveučilište ne može zaobići.

Sveučilišta se vraćaju na svoja izvorišta, imaju veliku odgovornost jer na njemu boravi i boravit će velika većina svake nove mlade generacije u vremenu koje nije kraće od tri godine, najčešće je to pet godina, u razdoblju formiranja i stasanja za preuzimanje građanske odgovornosti. Stoga se i naše sveučilište mora baviti i tom temom. To je tema koja je u žarištu pozornosti i u Sjedinjenim Američkim Državama, i u Europi i u svim naprednim dijelovima globusa. To mora biti preokupacija i našeg Sveučilišta.

Upozorenje da se korupcija javlja u našim sredinama istodobno je podsjećanje na izvornu Sveučilišnu svrhu. Upozorenje je prihvaćeno, radit će se na sankcioniranju i raščišćavanju pojedinosti i sustavno razvijati novu kulturu Sveučilišta, i to ne samo zbog njega samoga već i cijeloga društva. To je zajednička odgovornost.

I konačno, međunarodna zajednica ima iste preokupacije.

Međunarodna scena: otvorenost i samopouzdanje

Ne bude li se znalo iskoristiti povoljne aspekte globalizacije, Sveučilište će susresti i iskusiti samo one nepovoljne, a njih ima itekako dosta. Dakle, Sveučilište mora biti vrlo otvoreno prema svijetu, jer je to ključna i jedina vjerodostojna provjera njegove vrijednosti i njegovih dosega.

Sveučilište u Zagrebu ne treba u tom pogledu biti nezadovoljno jer inicijative koje poduzima redovito doživljavaju dobar prijem i uvažavanje. I akademska otvorenost i vjerodostojnost jednako se tako priznaju, vide i uočavaju. Itekako su nam važne i poticajne takve podrške i pohvale. To je najbolji način da idemo dalje sa samopouzdanjem, sigurnošću i stabilnošću u budućem radu i da nam to otvara jaču sigurnost u otvorenom dijalogu u vlastitoj zemlji.

Rektor je na kraju naveo i rečenicu pobjednika na američkim predsjedničkim izborima, koji je rekao: *Uvijek ću vas ponovno slušati, naročito kada se ne budete slagali sa mnom.*

Sveučilište će uvijek slušati sve koji mu žele dobro, posebno ako se i ne budu slagali sa Sveučilištem. Molimo otvorenost i molimo dijalog.

RAZVOJNIM PROJEKTIMA DO VEĆEG POVEZIVANJA ZNANJA

Slijedeći ciljeve koje je ova Uprava predviđela svojim programom, Sveučilište u Zagrebu tijekom dvije godine pokrenulo je niz inicijativa vezanih za razvoj i prostorno planiranje – od adaptacije postojećih i izgradnje novih objekata, do novih razvojnih projekata u sljedećem petogodišnjem razdoblju.

POGLED IZA – ONO ŠTO SMO VEĆ OSTVARILI

Na svim sastavnicama Sveučilišta u Zagrebu u tijeku su različiti zahvati – uređuju se dvorane, predavaonice, laboratoriji. Tijekom 2008. godine otvoreno je 1000 novih m² za potrebe Pravnog fakulteta a u kampusu na Borongaju adaptacijom prostora osigurano je 1000 m² za knjižnicu Hrvatskih studija. Prošle je godine završen i projekt za Šumarski fakultet koji je trajao nekoliko godina, a za potrebe Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta na Borongaju obnovljena je dodatna zgrada. Uređenjem ulaza u Botanički vrt, nekadanjem *Kraljevskom sveučilišnom Botaničkom vrtu* vraćen je njegov nekadašnji sjaj. Za Knjižnicu Filozofskoga fakulteta izgrađena je nova zgrada s 8000 m² novoizgrađenog prostora ...

FRANCUSKI PAVILJON – MJESTO PONOVRNOG SUSRETA ALUMNA

Jedna od glavnih sveučilišnih investicija u 2009. godini obnova je Francuskog paviljona u okviru Studentskog centra. Na Arhitektonskom fakultetu izrađena je potrebna dokumentacija i čeka se raspisivanje natječaja kao i potpisivanje sporazuma s Gradom Zagrebom o dodjeli dijela sredstava za početak radova. Obnovom Francuskog paviljona, za koji su sentimentalno vezane brojne generacije zagrebačkih studenata i alumna, želi se ovom simbolu Sveučilišta i Grada Zagreba dodati i nova multikulturalna funkcija, za što je Sveučilište dobilo podršku Francuskog veleposlanstva.

BORONGAJ – VELIKA TEMA SVEUČILIŠTA

Znanstveno-učilišni kampus Borongaj velika je tema za Sveučilište u Zagrebu. U tijeku su dogovori s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i športa oko daljnjeg razvoja kampusa. Nakon preseljenja triju fakulteta (Edukacijsko-rehabilitacijskog i Prometnog te Hrvatskih studija), Borongaj bi trebao postati dom za još pet fakulteta. Do 2010. na Borongaju se očekuje otvaranje BIOCentra te preseljenje Državnog hidrometeorološkog zavoda s Gornjega grada, a u prostoru Objekta 37 Sveučilište pokreće *Centar za istraživanje u umjetnosti*.

Prepoznajući kampus na Borongaju kao razvojni projekt koji želi graditi na održiv način, Sveučilište u Zagrebu tijekom sljedećeg razdoblja želi razvijati i neke nove inicijative. Tri glavna razvojna projekta su *Borongaj – zeleni kampus*, *Sveučilišna stolica* i *Sveučilišno dobro*.

Arhitektura, građevinarstvo, strojarstvo, kemijsko inženjstvo, energetika, medicina, ekonomija samo su neka područja koja bi mogla stvoriti platformu na kojoj će se dalje razvijati Borongaj uz suradnju s domaćim i međunarodnim srodnim institucijama. U okviru ove inicijative, objedinjavanjem svih stručnjaka koji predstavljaju »*pamet Sveučilišta*«, vodstvo Sveučilišta želi istražiti kako planirati i razvijati održivi kampus, koje su to mogućnosti dugoročne uštede energije, kako stvoriti specifična znanja, kako se angažirati u međunarodnim projektima, kako stvoriti specijalizirane studije i tehnološki transfer znanja te obučiti znanstvene novake, a sve u svrhu daljnjeg razvoja kampusa.

Zahvaljujući širokom spektru znanja koja se razvijaju na Sveučilištu, tijekom sljedećeg razdoblja sveučilišni će stručnjaci u suradnji s klasterom drvene industrije osmisliti sveučilišni namještaj u okviru projekta *Sveučilišna stolica*. Sveučilišni namještaj proizvest će drvna industrija, a osim kampusa na Borongaju, tim bi namještajem mogli biti opremljeni i ostali kampusi u Hrvatskoj.

Nekoliko stotina hektara poljoprivrednog zemljišta i šuma na lokacijama Jazbine, Maksimira, Dugog Sela, Šašinovca, Mrzlog Polja, Sljemena, Zalesina, Lipovljana, Velike i Raba mjesta su na kojima Sveučilište u Zagrebu može proizvoditi *sveučilišna dobra*. Prvenstveno zahvaljujući dekanima Agronomskog, Šumarskog i Veterinarskog fakulteta, Sveučilište već sada razvija proizvode i projekte za koje dobiva brojne međunarodne nagrade. Uz proizvodnju vina u Jazbini, postoji inicijativa da Sveučilište na području Mrzlog Polja u Žumberku razvije i *Centar za med*. Uz pomoć Prehrambeno-biotehnološkog te Arhitektonskog fakulteta i njegova Studija dizajna, Sveučilište ima nevjerojatan potencijal na području daljnjeg razvoja stvaranja brojnih sveučilišnih proizvoda.

I NA KRAJU – JOŠ PROJEKATA...

Definiranje vizualnog identiteta stalna je preokupacija vodstva Sveučilišta. Tijekom protekle dvije godine pripremljena je serija novih diploma, svjedodžba s diploma-supplementima, diplome za doktore znanosti...

Sveučilištu za 340. rođendan želimo pokloniti *Vodič po kampusu* kakav imaju i druga svjetska sveučilišta, a *Foto arhiv* koji se priprema za novodizajniranu internetsku stranicu još će jednom sve studente i alumne podsjetiti na bogatu tradiciju i povijest Sveučilišta u Zagrebu te njegovu važnu ulogu u daljnjem razvoju znanja i potencijala kako Grada Zagreba tako i čitave Hrvatske.

*Prof. dr. sc. Bojan Baletić,
prorektor za razvoj i prostorno planiranje*

POSLOVANJE SVEUČILIŠTA U ZAGREBU 2004.-2008.

STRUKTURA PRIHODA IZ DRŽAVNOG PRORAČUNA

[izostavljen je grafički prikaz]

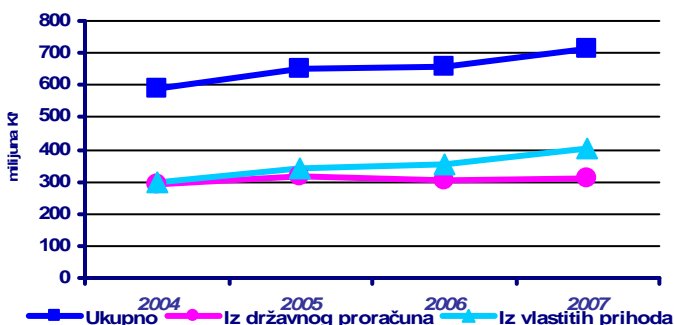
Prihodi iz državnog proračuna za razdoblje 2004.-2008., koji su u 2004. iznosili oko 1200 milijuna kuna, a u 2008. oko 1400 milijuna kuna, predstavljaju cjelovit iznos, tzv. *lump sum*, i koriste se za pokrivanje troškova za zaposlene (osobna primanja, zapošljavanja na zamjenska i razvojna radna mjesta, povećanje koeficijenta zaposlenika zbog napredovanja, bolovanja, nagrade i sl.), financijske obveze (stipendije i nagrade studenata, kreditne obveze) i troškove poslovanja (materijalni troškovi, prijevoz). Prihodi iz državnog proračuna za kapitalne investicije kao i za financiranje znanstveno-istraživačkih i razvojnih projekata, pomoći itd. nisu dio cjelovitog iznosa.

Porast financiranja kontinuirano je prisutan i za četverogodišnje razdoblje 2004.-2008. iznosi približno 17%.

Razgraničenjem ukupnih prihoda na troškove za zaposlene i troškove poslovanja, vidljivo je da:

- čak 83% prihoda iz cjelovitog iznosa u 2004. odnosi se na troškove za zaposlene (plaće), a samo 17% odnosi se na ostalo, već takav nepovoljan odnos još se i dalje pogoršava s trendom porasta udjela za zaposlene prema 86% u 2008., ovakav odnos govori o pojačavanju obrazovne komponente na uštrb istraživačke, dakle protivno nastojanjima da se Sveučilište u Zagrebu razvija kao istraživačko sveučilište;
- kao posljedica takvog financiranja velika većina porasta u ukupnom financiranju odnosi se na porast financiranja troškova za zaposlenike, u razdoblju 2004.-2008. porasli su 31%, što je očito posljedica *Kolektivnog ugovora Sindikata zaposlenih u visokom obrazovanju*;
- nasuprot troškovima za zaposlene, financiranje troškova poslovanja bilježi znatno sporiji porast; ukupno 10% u razdoblju 2004.-2008., a u 2008. porast je približno 2% što ne pokriva ni troškove uzrokovane inflacijom;
- kapitalne investicije financirane su kreditom poslovnih banaka. Tijekom 2008. završen je ciklus financiranja iz kredita MZOŠ odobrenog 2003. u iznosu od 498 milijuna kuna, a započeto je financiranje kapitalne izgradnje novim kreditom MZOŠ u iznosu od 352 milijuna kuna;
- financiranje znanstvenoistraživačkih i tehnoloških projekata u 2008. bilježi porast od 3 mil. kn ili cca 3%, za razdoblje 2004.-2008. ukupni porast je približno 13%.

TROŠKOVI POSLOVANJA

U razdoblju 2004.-2007. porast troškova poslovanja je 22% i vidljivo je da se gotovo sav porast financira iz vlastitih prihoda koji bilježe odgovarajući porast dok financiranje iz državnog proračuna stagnira. Sveučilište u Zagrebu velik dio ukupnih troškova poslovanja financira iz vlastitih prihoda. Godine 2007. udio vlastitih prihoda je čak 57% dok se 43% troškova poslovanja financira iz državnog proračuna. Time se pokazuje da:

- financiranje troškova poslovanja iz državnog proračuna u razdoblju 2004.-2007. stagnira;
- prostor za financiranje razvoja znanosti i istraživanja sužen je na vlastite prihode.

VLASTITI PRIHODI

Vlastiti prihodi Sveučilišta u Zagrebu čine znatan dio financiranja i kreće se prema 33% ukupnog proračuna. Trend je to koji ujedno i zabrinjava ako se gleda sa strane državnog proračuna, ali i ohrabruje ako se promatra sa strane Sveučilišta, jer govori o snažnom istraživačkom i razvojnom potencijalu. Upravo ta činjenica govori o različitosti Sveučilišta u Zagrebu u odnosu na ostala sveučilišta u okruženju.

Međutim jedna je činjenica koja zabrinjava:

- ulaganje u razvoj iz vlastitih prihoda približno je 20%, tek je u 2007. zabilježen porast na 23%, što je još uvijek premalo!
- ulaganje u razvoj iz vlastitih prihoda trebalo bi se povećati želi li se pojačati istraživačka komponenta Sveučilišta u Zagrebu.

ANALIZA VLASTITIH PRIHODA I RASHODA

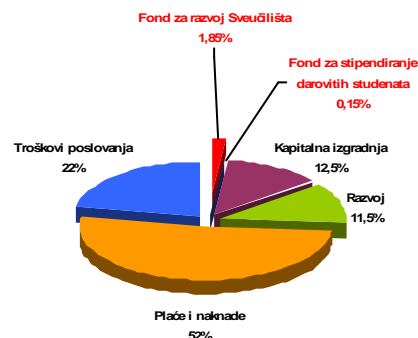

Kao što je vidljivo u vlastitim prihodima podjednak udio tj. 41%, imaju prihodi od participacija u školarinama odnosno prihodi od znanstvenoistraživačke i stručne djelatnosti. Ovi udjeli međutim znatno se razlikuju po područjima što se ovdje ne vidi:

- u društveno-humanističkom području udio prihoda od participacija u školarinama u ukupnim vlastitim prihodima je približno 85%;
- nasuprot tome u biotehničkom i tehničkom području taj udio je približno 12%, dok su ostali vlastiti prihodi, cca 85%, temeljeni na znanstvenoistraživačkim razvojnim i stručnim projektima.

U rashodima iz vlastitih prihoda 52% čine rashodi za plaće i naknade, a 22% izdvaja se za troškove poslovanja. Kapitalna izgradnja tretirana je kao ulaganje u razvoj zbog čega zajedno s neposrednim ulaganjima u razvoj ukupno čini približno 23%. Ovdje treba istaknuti dvije novosti koje su pokrenute u 2008. g.:

- pokrenut je *Fond za razvoj Sveučilišta* koji se u potpunosti financira iz vlastitih prihoda sastavnica. Fondom upravljaju Senat i Rektor Sveučilišta,
- započelo je stipendiranje sto darovitih studenata na godinu. a *Fond za stipendiranje* puni se iz 3% prihoda sastavnica i to od participacija u školarinama pri upisu studenata u prvu godinu studija.

Prof. dr. sc. Tonko Čurko,
prorektor za poslovanje

AMAC/AMCA – JEDAN OD STUPOVA SVEUČILIŠTA

Svako sveučilište, pa tako i Sveučilište u Zagrebu, počiva na tri stupa: nastavnicima, studentima i alumnima, nekadašnjim studentima. Upravo alumni čine najbrojniji dio te populacije, ali su nažalost ujedno i najmanje aktivni u razvoju i pomoći svojoj *Alma Mater*. Stoga se tijekom posljednja dva desetljeća pokušava proširiti i u našoj zemlji alumni filozofija, koja ima svoje duboke korijene prvenstveno u zemljama anglosaksonskog govornog područja. Počeci organiziranog djelovanja na tom području vezanog uz Sveučilište u Zagrebu poklopili su se s vremenom raspada bivše i stvaranja nove hrvatske države u čemu su veliku ulogu odigrale AMAC/AMCA udruge u Europi i svijetu, koje okupljaju akademski obrazovane ljude sa svih hrvatskih sveučilišta. Upravo su oni bili utemeljitelji i nositelji djelatnosti alumni udruga u zemljama gdje žive i bili su veliki poticaj osnivanju takvih udruga i u Hrvatskoj, prvenstveno u Zagrebu.

Danas na Sveučilištu u Zagrebu djeluje 13 registriranih alumni Domus udruga i isto toliko Mundus udruga. S obzirom na značenje alumni djelatnosti za sveučilište svakako da broj od 13 manje ili više aktivnih udruga koje djeluju u Zagrebu pri fakultetima nije zadovoljavajući broj jer Sveučilište u Zagrebu u svom sastavu ima 30 fakulteta i 3 akademije. Na tom se području treba još mnogo raditi i učiniti. Izgraditi kvalitetan odnos s alumnima izuzetno je važno i za alumne i za samo sveučilište. Pri tome treba izraziti zahvalnost svima onima koji su do sada radili taj izuzetno težak i veliki posao na čisto dobrovoljnoj osnovi. U budućnosti će sigurno kvalitativan iskorak na tom području biti profesionalizacija tog rada na kojoj se upravo radi. Kao prethodnica pravom alumni uredu na Sveučilištu će se osnovati Centar za upravljanje karijerama u sklopu kojeg će jedna osoba s dijelom svog radnog vremena imati zadatke vezane uz alumni djelatnosti. I u drugim zemljama karijerni centar je jedna od dodirnih točaka, koje povezuju alumne i sadašnje studente odnosno sveučilište. Upravo su alumni ti kojima je u interesu da zaposle ljude sa svog fakulteta odnosno sveučilišta. Pretpostavka je da će se s tim novim zaposlenikom i još jednom osobom zaduženom za odnose s alumnima uspjeti izgraditi solidni temelji za daljnje alumni aktivnosti, razviti određena strategija, stvoriti baza podataka i postepeno osmišljavati programi, na temelju kojih bi se mogli privući i zadržati alumni te s njima u zajedništvu ostvarivati zajednički ciljevi.

Budući ured Saveza AMAC/AMCA udruga trebao bi imati stratešku ulogu dok bi se bazne aktivnosti odvijale pri alumni udrugama na fakultetima kao jakim ustrojbenim jedinicama. Naime, iako se radi na tome da Sveučilište u Zagrebu stvarno funkcionira kao jedno jedinstveno integrirano sveučilište, ne treba smetnuti s uma činjenicu da dok ono stvarno kao takvo ne zaživi, ljudi će prvo reći i u zemlji, ali i u svijetu, da su završili primjerice Pravni fakultet, Medicinski fakultet pa će tek onda navesti sveučilište na kojem su stekli diplomu. Identifikacija ide u oba smjera – i

prema sveučilištu i prema pojedinoj sastavnici. Zato je lakše djelovati ako se alumni društva razvijaju na nivou sastavnica, a onda i na nivou čitavog sveučilišta, na kojem se treba razvijati strategija jedinstvena za cijelo sveučilište.

Za bilo kakvo ozbiljno djelovanje na razini alumna potrebno je najprije stvoriti bazu podataka alumna. Ići unatrag, tražiti podatke, bit će vrlo teško, ali će upravo u tome puno moći pomoći AMAC-ovci iz postojećih alumni udruga. Oni imaju popise ljudi koji su očito zainteresirani da se identificiraju kao alumni Sveučilišta u Zagrebu odnosno pojedinih sastavnica Sveučilišta. Ali upravo zato treba krenuti odmah, već od ove akademske godine, prikupljati podatke od novih generacija studenata koji diplomiraju na sastavnicama Sveučilišta. U tu svrhu uskoro će biti predstavljen novi informacijski sustav u koji bi se upisivali prikupljeni podatci a koji bi postao baza za kontakte s alumnima koji žele ostati u doticaju sa svojim Sveučilištem.

Naravno, ako se našim alumnima ništa ne ponudi, ne može se ništa niti očekivati zauzvrat. Prema tome, treba napraviti jedan dobro osmišljen program što bi to moglo biti interesantno za naše alumne, a što Sveučilište može ponuditi i to će biti jedan od važnijih zadataka u narednom razdoblju. Neke od aktivnosti su potpuno besplatne i tu su naprosto za njihovo zadovoljstvo. Međutim, dio aktivnosti se može i naplaćivati i to može biti dodatan izvor prihoda za Sveučilište.

Polako se razvija svijest da se nešto što se voli može odraditi i dobrovoljno zato jer jednostavno volimo i želimo nekome pomoći. U taj okvir bi se mogla staviti i ideja da se dâ nešto i svom bivšem sveučilištu ili svojoj bivšoj školi. Naime, treba razmišljati da su i to sveučilište i fakultet pridonijeli nešto jako značajno u našem životu, da je fakultet bio naša odskočna daska da bismo mi mogli biti tu gdje danas jesmo. Još uvijek se ni sveučilište ni fakultet ne percipiraju na takav način, što pokazuje i stanje u cjelokupnom društvu, kako se ljudi zapošljavaju itd. Ali ipak, i te stvari se postepeno mijenjaju. S vremenom će biti sve važnije koji ste fakultet završili, na kojem sveučilištu i kakav ste bili student. A s tim će se tada razvijati i osjećaj da svatko od nas duguje nešto ljudima, koji su dio sebe ugradili u nas, koji su nam dali u ruke najmoćnije oruđe za rad – naše znanje. Zato je svima u interesu da se upravo naš fakultet i naše sveučilište percipira u društvu kao dobro učilište, jer će tada svatko od nas bolje prosperirati u svom poslu. I zbog toga bi svatko od nas trebao poželjeti nešto i vratiti svom sveučilištu i imati osobni interes ulagati u njega. To ulaganje u sveučilište je zapravo ulaganje u nas same.

Upravo na tom području alumni djelatnost dolazi do punog izražaja i tu leži snaga i neiskorišteni potencijal najbrojnijeg stupa na kojem počiva sveučilište – stup alumna.

*Prof. dr. sc. Ksenija Turković,
prorektorica za međunarodnu i međuinstitucijsku suradnju*

QUO VADIS AMAC/AMCA?

Poznato je da su prve AMAC/AMCA udruge, kako u Zagrebu tako i u inozemstvu, osnovane prigodom proslave 320. obljetnice Sveučilišta u Zagrebu, tijekom akademske godine 1989./1990. To znači da se alumni pokret u Hrvatskoj počeo širiti prije punih dvadeset godina. No, ima li razloga za slavlje?

Radi odgovora na to pitanje, smatramo da treba obaviti evaluaciju stanja i napretka u svim AMAC/AMCA udrugama s ciljem osiguranja budućnosti pokreta. Vjerujemo da je priprema za predstojeći Sabor AMAC Saveza pravi trenutak za takvu evaluaciju pa stoga predlažemo da radionica **Quo vadis AMAC/AMCA** prethodi Saboru. Iako se ova ideja može primijeniti na sve udruge AMAC/AMCA Domus i Mundus, u ovom će članku uglavnom biti riječ o udrugama AMAC/AMCA Mundus, koje imaju svoje specifičnosti vezane uz život u dijaspori. Teze i ideje u ovom članku temeljene su na autorovom iskustvu koje je stekao u posljednjih deset godina djelujući u AMCA Toronto.

EVOLUCIJA IDEJE AMAC/AMCA

U proteklom razdoblju svjedoci smo značajnih političkih i društvenih promjena, kojima se naš pokret i ideja moraju prilagođavati.

Izvorna ideja pokreta bila je temeljena na modelu velikih sjevernoameričkih sveučilišta (*»Ivy league«*). Početak pokreta također koincidira s početkom Domovinskog rata. Stoga se originalni model morao prilagoditi novim uvjetima. Drugim riječima, uz akademsku komponentu u udrugama se javila i politička komponenta usmjerena prema samo jednom cilju – pripomoći stvaranju samostalne Hrvatske. Pokazalo se da nijedna akademska udruga ne može živjeti izvan društvene i političke zajednice. Možemo slobodno reći da je pomaganje Domovini u tom trenutku bio glavni motiv za članstvo u udruzi. U danim okolnostima politička komponenta je ujedinila članstvo koje je tada, gleda li se na brojnost, bilo na vrhuncu.

Stvaranjem hrvatske države bitno se mijenja stanje i interes za udrugu. Politička komponenta koja nas je tada ujedinila danas prijeti da nas podijeli. Broj članova u udruzi dramatično opada i postoji opasnost da se udruga pretvori u privatni klub. Stoga je bilo nužno depolitizirati udrugu i pronaći druge motive za članstvo.

»Ivy league« model, prema kojem vjerni alumni doživotno pomažu svoje sveučilište – *Alma Mater*, jednostavno nije bio dostatan. Da se zaustavi dalja erozija članstva bilo je potrebno naći novi model. Ako se članom postaje plaćanjem članarine tada svaki član očekuje nešto za uzvrat. Imamo tako članova koji odbijaju platiti članarinu, jer drže da su alumnima postali onoga trenutka kad su na Sveučilištu u Zagrebu (ili drugom hrvatskom sveučilištu) diplomirali. Stoga smatraju da je za njih dovoljno s vremena na vrijeme dati dragovoljni prinos za akcije koje provodi udruga. Uz akademsku, društvena komponenta postaje vrlo važna.

»BUSINESS« MODEL UDRUGE?

Ako članovi plaćaju članarinu, onda moramo primijeniti *»business«* model pa se u tom slučaju uspjeh mjeri prema broju članova. Prema tom modelu, koji je

prihvatila AMCA Toronto, članovima se nude razne aktivnosti pa za mjerenje uspješnosti koristimo i drugi parametar, a to je sudjelovanje članova u aktivnostima.

Prema *»Ivy league«* modelu članovi ne plaćaju članarinu, a svi bivši studenti su alumni. Njima se nudi *Sveučilišni glasnik*. Mjerilo uspješnosti su dobrovoljni prilozi Sveučilištu, pa bi se moglo reći da se ovaj model osniva na filantropizmu.

Prema kojem modelu želimo graditi pokret AMAC/AMCA u budućnosti? Postoji li mogućnost da ova dva modela koegzistiraju?

ULOGA AMAC/AMCA UDRUGA U ODRŽAVANJU KULTURNOG IDENTITETA U DIJASPORI

Prema *»Ivy league«* modelu održavanje kulturnog identiteta nije uloga alumni udruga. To je i razumljivo, jer se *»Ivy league«* model primijenjuje u SAD-u, državi imigranata, koja ne poznaje koncept dijaspore. Za *»male«* nacije, a naročito za one koje su u ranoj dobi svoje državnosti, uloga dijaspore u održavanju nacionalnog identiteta se ne smije podcijeniti. Mislimo da tu AMAC/AMCA udruge mogu odigrati važnu ulogu.

Vjerujemo da će *Alma Mater*, gledamo li na dulje razdoblje, najveću korist od svojih alumna imati ako su oni posebno uspješni u okruženju u kojemu žive. Je li ta uspješnost akademskog karaktera (ugledni znanstvenik) ili društveno profesionalnog (na primjer član državnog parlamenta) to je manje važno. Od udruge se očekuje da služi kao primjer i promovira svoje ideale, bazirane na vrednovanju edukacije i u ostalim segmentima dijaspore. Jedan primjer takve aktivnosti je dijeljenje stipendija studentima hrvatskoga podrijetla. Stoga na članove AMAC/AMCA udruga treba gledati kao na ambasadore njihove *Almae Matris*, ali isto tako, s ostalim segmentima dijaspore, i kao na ambasadore hrvatske države.

RADIONICA QUO VADIS AMCA

Aktivnost udruga, bazirana na volonterstvu, prepuštena je individualnim improvizacijama u potrazi za najboljim rješenjima.

Evo tema koje bi mogle biti zanimljive za predloženu radionicu:

- Društvena ili akademska udruga?
- Uloga Sveučilišta u promociji udruge i kako tu ulogu vide udruge;
- Vizija Sveučilista: jučer, danas, sutra?
- Što je to *»business«* model udruga?
- Specifičnosti dijaspore u definiciji *»business«* modela;
- Uloga AMAC/AMCA udruga u održavanju kulturnog identiteta u dijaspori.

Rasprave o navedenim temama pomogle bi u identificiranju pozitivnosti u dosadašnjem radu, a bile bi, vjerujemo, od pomoći udrugama da primijene model koji najbolje odgovara njihovim specifičnim uvjetima.

*Nikola Demarin,
predsjednik AMCA Toronto*

SVEČANE DOKTORSKE PROMOCIJE NA SVEUČILIŠTU U ZAGREBU 14. i 28. rujna 2008.

Iako su Zagrebačkoj isusovačkoj akademiji, prethodnici Sveučilišta u Zagrebu, još davne 1669. godine *Leopoldovom poveljom* bila priznata sva sveučilišna prava pa i pravo dodjeljivanja doktorata, tek se nakon otvaranja modernog Sveučilišta u Zagrebu godine 1874. to pravo počelo i provoditi.

Prva promocija održana je u nedjelju 23. prosinca 1877. u velikoj dvorani Hrvatske (tada: Jugoslavenske) akademije znanosti i umjetnosti na Gornjem gradu. Sveučilište, tada smješteno na Katarininom trgu, nije imalo aule. Bila su promovirana tri doktora – dva pravnik i jedan bogoslov. Titule su stekli strogim ispitima.

U rujnu 2008. obnovljena je tradicija svečanih javnih promocija na Sveučilištu u Zagrebu. Velika svečana promocija 364 novih doktora znanosti Sveučilišta u Zagrebu, 130 godina nakon prve javne promocije, održana je u Hrvatskom narodnom kazalištu, u nedjelju 14. i 28. rujna 2008. Glavna sveučilišna zgrada, u kojoj je i danas smješten Rektorat, od godine 1882. nalazi se nasuprot kazališnoj zgradi. O tome gdje bi se mogla obaviti takva velika svečanost nije ni trebalo raspravljati. U hram umjetnosti, u kazalište, ušla je znanost. Prvi puta kao doktorska promocija.

Protokol promocije prilagođen je velikom broju promoviranih. Zadržan je tradicionalni upis u knjigu doktora. Do sada je od 1877. ispisano trinaest knjiga s podacima promoviranih doktora. Za nove promocije otvorena je nova – četrnaesta knjiga. U knjizi su rukom upisani temeljni osobni podatci o svakom doktoru znanosti, naslov disertacije, mjesto i datum obrane te povjerenstvo za ocjenu i obranu.

Radi predstavljanja pojedinih kandidata izdane su prigodne tiskane knjige doktora znanosti za svaku promociju, a elektronička je verzija na web stranicama Sveučilišta. Tim publikacijama Sveučilište otvara javnosti podatke o promoviranim doktorima i njihovim radovima.

Na promociji 28. rujna, rektor prof. dr. sc. Aleksa Bjeliš o tome je rekao:

Svakome od njih pripada jedna stranica u ovoj plavoj knjizi. Stranica koja će nam reći što je tema i kratak sadržaj teze, tko su bili mentor i ocjenjivači. Dovoljno da bismo situirali i kandidata i tezu u ogroman globalni istraživački prostor. Ta nam jedna stranica ipak neće reći koliko dana je trebalo da se dođe do rezultata, da ih se razumije, da se nađe pravi put i izbjegnju zamke i zablude, da se sve svede na uređen, provjeren tekst koji se može braniti ne samo pred povjerenstvom već i pred najširoj znanstvenom javnošću.

To nećemo saznati iz ove knjige. To znaju samo naši novi doktori i uz njih njihovi najbliži – roditelji, supružnici, djeca. I oni su ovdje, posvuda, i u ložama i na balkonu. Njima ću prvima zahvaliti u ime Sveučilišta jer ovo je dan kada se i oni s punim pravom mogu osjećati ponosnima i sretnima. Samo uz njihovu pomoć i razumijevanje imali su naši kandidati one uvjete koji su nužni za ovakve poduhvate.

Na svečanosti su kandidatima uručene diplome i posebno izrađene doktorske medalje s ugraviranim osobnim imenom. Oblikovanje doktorske diplome, svečane akademske odore za promovirane doktore i režija svečane promocije djelo su nastavnika sastavnica Sveučilišta. Pripada im svekolika zahvala.

Navedenim promocijama, i onima koje slijede, Sveučilište želi prebroditi nesklad prisutan nekoliko posljednjih godina između dana obrane i dana promocije. Zactano je da se ubuduće promocija obavi u godini obrane. Svako odstupanje i odgoda promocije na dulje vrijeme u suprotnosti je s temeljnim ciljem uspostave istraživačkog sveučilišta.

Danas je Sveučilište u Zagrebu u sustavu doktorskih studija temeljenim prije svega na istraživanjima koji ispunjavaju međunarodne kriterije izvrsnosti. Valja to pokazati i predstaviti znanstvenoj i široj javnosti.

Ranka Franz-Štern

AMAC/AMCA DOMUS – POPIS PREDsjedNIKA UDRUGA ILI KOORDINATORA NA VISOKIM UČILIŠTIMA SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

Rb	Visoko učilište	Kratice udruge	Predsjednik/koordinator	e-mail/kontakt adresa	telefon – primjedba
1.	AGRONOMSKI FAKULTET	AMAC-FAZ	Frane TOMIĆ	ftomic@agr.hr	01 239 38 55 S
2.	AKADEMIJA LIKOVNIH UMJ.		Irena FRANJEVIĆ	dekanat@alu.hr	01 371 13 07 ⇨
3.	EDUKACIJSKO-REHABILIT. F.		Zrinjka STANČIĆ	zstancic@erf.hr	01 245 75 24 ⇨
4.	EKONOMSKI FAKULTET		Rija LETIĆ	rletic@efzg.hr	01 238 32 39 ⇨
5.	F. ELEKTROTEHNIKE I RAČUN.	AMAC-FER	Neven MIJAT	neven.mijat@fer.hr	01 612 99 66 S
6.	F. KEMIJSKOG INŽENJERSTVA I TEHNOLOGIJE	AMACIZ	Jasenska JELENIĆ	jjelen@fkit.hr	01 459 71 19 S
7.	F. ORGANIZACIJE I INFORMAT.	AMAC-FOI	Verica DUGANDŽIĆ	verica.dugandzic@foi.hr	042 39 08 71 S
8.	F. PROMETNIH ZNANOSTI	AMAC-FSC	Mario ŠAFRAN	mario.safran@fpz.hr	01 254 79 05 S
9.	FARMACEUTSKO-BIOKEM. F.	AMAFBF	Dubravka PAVIŠIĆ-STRACHE	dpavivic@pharma.hr	01 639 44 31 S
10.	GRAĐEVINSKI FAKULTET	AMCA-FA	Ivica DŽEBA	ivci@grad.hr	01 463 94 27 S
11.	GRAFIČKI FAKULTET		Nikola MRVAC	mrvac@grf.hr	01 237 12 57 ⇨
12.	KINEZIOLŠKI FAKULTET		Goran OREB	goreb@kif.hr	01 365 86 66 ⇨
13.	MEDICINSKI FAKULTET	AMAMUZ	Zvonko ŠOŠIĆ	zvonko.sosic@snz.hr	01 459 01 18 ⇨
14.	METALURŠKI FAKULTET		Ante MARKOTIĆ	dekanat@simet.hr	044 53 33 78 ⇨
15.	MUZIČKA AKADEMIJA		Rosanda ZIMMERMANN	rosanda.zimmermann@piano.muza.hr	01 481 02 00 ⇨
16.	PRAVNI FAKULTET	AMAAC-FI	Aleksandra KORAĆ GRAOVAC	aleksandra.korac@zg.t-com.hr	01 480 24 34 S
17.	PREHRAMBENO-BIOTEHN. F.		Frane DELAŠ	fdelas@pbf.hr	01 460 51 23 ⇨
18.	RUDARSKO-GEOL.-NAFTNI F.		Boris KAVEDŽIJA	boriskav@vip.hr	01 553 58 30 ⇨
19.	SREDIŠNJICA AMAC-SAVEZA REKTORAT SVEUČILIŠTA	AMAC-Savez	Greta PIFAT-MRZLJAK Irena STOPFER	pifat@irb.hr istopfer@unizg.hr	01 456 42 20 S 01 469 81 00
20.	STOMATOLOŠKI FAKULTET		Hrvoje BRKIĆ	brkic@sfzg.hr	01 480 21 45 ⇨
21.	SVEUČ. CENTAR – HRV. STUDIJI	AMAC-SC	Marinko ŠIŠAK	tajnik@hrstud.hr	01 245 76 03 S
22.	TEKSTILNO-TEHNOLOŠKI F.	AMCA-TTF	Ana Marija GRANCARIĆ	amgranca@ttf.hr	01 487 73 60 S
23.	VETERINARSKI FAKULTET		Lidija KOZAČINSKI	lidija.kozacinski@vef.hr	01 239 01 11 ⇨

Navedena su samo ona visoka učilišta Sveučilišta u Zagrebu na kojima postoji udruga AMAC/AMCA ili je u osnivanju.

Legenda: S = udruge koje su postale sastavnice AMAC Saveza; ⇨ = udruge u osnivanju i/ili u postupku pridruživanja.

AMAC/AMCA MUNDUS – POPIS PREDsjedNIKA ILI KOORDINATORA U INOZEMSTVU

SKRAĆENI NAZIV UDRUGE	DRŽAVA	Ime i prezime predsjednika odnosno koordinatora	e-mail/kontakt adresa
1. AMAC-Sydney	AUSTRALIJA – AUSTRALIA	Arijana JOOS	amacsydney@hotmail.com
2. AMAC-UK	ENGLESKA – UNITED KINGDOM	Dubravko NARDINI	Dubravko.Nardini@novelis.com amac-uk@talktalk.net
3. AMCA-Francuska	FRANCUSKA – FRANCE	Damir PERINIĆ	perinic2x2@wanadoo.fr
4. AMCA-Toronto	KANADA – CANADA	Nikola DEMARIN	ndemarin@sympatico.ca
5. AMAC-Quebec	KANADA – CANADA	Ante PADJEN	ante.padjen@mcgill.ca
6. AMAC-Deutschland	NJEMAČKA – DEUTSCHLAND	Aleksandra BRNETIĆ	aleksandra.brnetic@snafu.de
7. AMAC-California	SAD – USA	Vicko MATULOVIĆ	vickom@hotmail.com
8. AMAC-Mid-Atlantic	SAD – USA	Mario JURIĆ	mjuric@ias.edu
9. AMAC-Midwest	SAD – USA	Vlasta BRUSIĆ KAUFMAN	Vlasta_Brusic@cabotcmp.com
10. AMAC-New England	SAD – USA	Marijan DESPALATOVIĆ	mdes@conncoll.edu
11. AMAC-Washington	SAD – USA	Andrej MAČEK	amacek@erols.com
12. AMAC-Sweden	ŠVEDSKA – SWEDEN	Ante RAGUŽ	raguz@telia.com amacsw@hotmial.com
13. AMAC-CH	ŠVICARSKA – SWITZERLAND – SUISSE	Ante SOLDO	ante.soldo@ch.transport.bombardier.com

NAPOMENA: Molimo vas da provjerite točnost podataka i pošaljete nam eventualne korekcije na e-mail: istopfer@unizg.hr
Unaprijed zahvaljujemo na pomoći.

*In memoriam***JADRANKO CRNIĆ**

(Zagreb, 25. ožujka 1928. – Zagreb, 4. travnja 2008.)

Dana 4. travnja 2008. napustio nas je predsjednik *Društva diplomiranih pravnika Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (Almae matris alumnae et alumni Croaticae – Facultas Iuridica - AMAAC FI)*, naš dragi dr. sc. Jadranko Crnić. Bio je jedan od osnivača naše udruge te njezin predsjednik sve do svoje smrti, okupljajući svojom karizmatičkom pojavom kolege i kolege.

Rođen je 25. ožujka 1928. u Zagrebu. Osnovnu školu završio je u Dugom Selu, a Klasičnu gimnaziju u Zagrebu. Osobito je bio vezan i za Senj. Diplomirao je 1952. na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, gdje je stekao i titulu doktora pravnih znanosti. Bogata stručna karijera dovela ga je do suca Vrhovnog suda Hrvatske, predsjednika Građanskog odjela Vrhovnog suda Hrvatske i zamjenika predsjednika. Od 1. listopada 1984. bio je sudac Ustavnog suda Hrvatske, a od 1990. i predsjednik toga suda. Ponovno je 1991. izabran za suca i predsjednika Ustavnog suda Republike Hrvatske, te 1995. ponovno za predsjednika. Bio je član niza skupina za izradu zakona, glavni i odgovorni urednik časopisa *Zakornost*, član radne skupine *Pravo i društvo temeljna istraživanja* Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, član više redakcija pravnih časopisa... Obavljao je dužnost predsjednika Republičkog odbora za nadzor izbora pri održavanju prvih višestranačkih izbora u Republici Hrvatskoj. Bio je član Ustavotvorne komisije, a 2000. godine član Radne grupe Predsjednika Republike Hrvatske za pripremu stručne osnove za promjenu Ustava. Kao plodan pisac objavio je više stotina članaka te četrdesetak knjiga (s ponovljenim izdanjima). U svojim radovima uvijek se osvrtao na recentne stručne probleme, a što je osobito vrijedno, davao je svoj prilog stručnoj i znanstvenoj polemici, uvijek koristeći argumente s punim poštovanjem prema autorima s kojima je vodio dijalog.

Dr. Jadranko Crnić bio je počasni predsjednik Fužinarske limene glazbe, počasni građanin Grada Senja, Općine Fužina i Općine Mrkopalj, vitez Vojničkog i bolničkog reda Sv. Lazara Jeruzalemskog, član Družbe »Braća hrvatskog zmaja«, počasni viši vatrogasni časnik, general bojnik u pravnoj službi Oružanih snaga Republike Hrvatske. Nosilac je mnogih odličja, poput *Spomenice domovinskog rata*, državnih odlikovanja *Reda kneza Trpimira s ogrlicom* i *Danicom* i *Reda kneza Branimira s ogrlicom*, odličja *Grosse goldene Ehrenzeichen am Bande für Verdienste um Republik Österreich* i *Das Grosse Verdienstkreuz mit Stern des Verdienstkreuzes der BRD*.

Bio je i predsjednik uprave Zaklade »Adris«, predsjednik Etičkog povjerenstva bolnice »Magdalena«, predstojnik Hrvatskog instituta za ljudska prava u Novom Vinodolskom te predsjednik Hrvatskog Crvenog križa od 1997. godine.

Naš Jadranko, »predsjednik« ili »doktor«, kako su ga puni poštovanja zvali mnogi kolege, bio je čovjek koji je volio ljude, cijenio rad i znanje, koje je nesebično dijelio, te je stalno svojim primjerom poticao druge da budu bolji. Spajao je samim svojim životom sve, pa ćemo ga se i mi, *alumnae et alumni*, uvijek s velikim poštovanjem sjećati i nastojati očuvati njegov duh koji je ovo naše društvo toliko oplemenio.

*Aleksandra Korac Graovac***MARIJAN PRIBANIĆ**

(Josipdol, 15. veljače 1935. - Zagreb, 17. rujna 2008.)

U Tebe se Gospodine uzdam bilo je životno geslo Marijana Pribanića, koji je nakon duge i teške, za njegovu vedru narav posebno iscrpljujuće bolesti, preminuo u svom domu u Zagrebu, 17. rujna 2008. Bio je jedan od osnivača i uvijek aktivan član *Društva bivših studenata, nastavnika i prijatelja Farmaceutsko-biokemijskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (AMA-FBF)*, kojemu je od 2002. bio predsjednik, a u AMAC Savezu je od 2004. bio predsjednik Časnoga suda.

Prof. dr. sc. Marijan Pribanić rođen je 15. veljače 1935. u Josipdolu. Od djetinjstva živi u Zagrebu, gdje 1954. maturira na Klasičnoj gimnaziji. Godine 1959. diplomiravši na Tehnološkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu studij kemije počeo je raditi kao voditelj studentskih laboratorija iz *fizikalne kemije* te *opće i anorganske kemije* na Farmaceutskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, na kojem je fakultetu uz rad završio i studij farmacije, želeći tako biti bliži svojim studentima prema kojima je uvijek pokazivao

veliku ljubav, razumijevanje i nesebičnu brigu za njihovo što bolje znanje. Godine 1964. stekao je magisterij u području kinetike i mehanizma supstitucijskih reakcija oktaedarskih kompleksa kobalta(III), a 1966. u istom području stekao je doktorat znanosti te od 1967. do 1970. bio na postdoktorskoj specijalizaciji kod prof. J. Halperma u SAD (University of Chicago). U zvanje docenta i znanstvenog suradnika izabran je 1971., višeg znanstvenog suradnika 1980., znanstvenog savjetnika i redovitog profesora 1984./1985. Više je puta bio gostujući profesor u SAD-u. Napisao je nekoliko skriptata iz fizikalne kemije i stehiometrije, uveo novi predmet bioanorganska kemija, te organizirao terensku nastavu iz botanike na Zavižanu i Lastovu. Objavio je pedesetak znanstvenih i stručnih radova te bio glavni istraživač na projektu Kemija helatnih spojeva od medicinskog značenja i istraživač na tri međunarodna projekta. Od 1993. do 1997. kao dekan Farmaceutsko-biokemijskog fakulteta uveo je značajne promjene u program svečane promocije studenata i obogatio Fakultet, kojemu je kao zaštitnike odabrao sv. Kuzmu i Damjana, vrijednim umjetničkim djelima, spomen-pločama i simbolima. Intenzivno se zauzimao za izgradnju nove zgrade FBF-a na Zmajevcu, a 1996. bio je predsjednik ocjenjivačkog suda za njezino idejno rješenje. Bio je član: Hrvatskog farmaceutskog društva, Hrvatskog kemijskog društva, Društva kemičara i tehnologa, Hrvatskog katoličkog društva prosvjetnih djelatnika i niza drugih. Uz to je bio aktivni član Planinarskog društva Sveučilišta »Velebit«, višegodišnji skijaški sudac, predsjednik Organizacijskog odbora proslave 50. obljetnice osnutka i djelovanja Farmaceutskog botaničkog vrta ljekovitog bilja »Fran Kušan«, idejni začetnik i predsjednik Odbora za izgradnju hrvatskog botaničkog vrta jadranskog bilja Sv. Kuzme i Damjana na Lastovu (1996.-2002.). Uvijek se borio za svoj Fakultet i struku.

Završio je i diplomatsku školu, te bio generalni konzul Republike Hrvatske u San Francisku (1991./1992.). Za svoje zasluge odlikovan je Ordenom rada sa srebrnim vijencem (1979.), Redom Danice Hrvatske s likom Ruđera Boškovića (1996.), a posebna priznanja primio je 1977. od Sveučilišnog odbora sindikata, 1975. Instituta Ruder Bošković, 1982. FBF-a, te 1975. Spomenicu PD Sveučilišta Velebit.

Njegova vedrina, kolegijalnost, pristupačnost, ljudskost i ljubav prema svakom čovjeku ostat će nam svima u sjećanju.

Neka mu je laka hrvatska zemlja, koju je toliko volio. Vječni mu pokoj i mir.

Dubravka Pavišić Strach

PREGLED REKTORSKIH MANDATA NA SVEUČILIŠTU U ZAGREBU
uz 340. obljetnicu osnutka Sveučilišta u Zagrebu (1669. - 2009.)

1660.-1663. NIKOLA GALOVIĆ 1614.-1684.	1664.-1666. JURAJ HABDELIĆ 1609.-1678.	1. 1666.-1670. FILIP KAUŠIĆ 1618.-1673.	2. 1670.-1673. PETAR MERKAŠ ?	3. 1673.-1676. (1) MIHAEL ŠKRLEC 1635.-1687.	4. 1676.-1679.. STJEPAN SAJKOVIĆ ?
5. 1679.- 1682 (1) IVAN DESPOTOVIĆ 1639.-1711.	6. 1683.- 1686. (2) MIHAEL ŠKRLEC 1635.-1687.	7. 1686.- 1689. (2) IVAN DESPOTOVIĆ 1639.-1711.	8. 1689.- 1692. MIHAEL ŠKENDERIĆ ?	9. 1692.- 1695. TOMO OVČAROVIĆ 1653.-1700.	10. 1695.- 1698. FRANJO JAMBREHOVIĆ 1631.-1703.
11. 1698.-1701. IVAN pl. PATAČIĆ 1649.-1700.,	12. 1701.-1703. ANDRIJA HORVAT 1660.-1727.	13. 1704.- 1709. (3) IVAN DESPOTOVIĆ 1639.-1711.	14. 1709.- 1712. PAVAO SOMALOVIĆ 1664.-1718.	15. 1713.- 1714. FRANJO PECSI ?	16. 1715.- 1718. NIKOLA KRALIĆ 1675.-1719.
17. 1718.- 1721. BALTAZAR CHERNKOCZY	18. 1721.- 1724. FRANJO JANEŠIĆ 1673.-1736.,	19. 1724.- 1727. JAKOB PETTINATI ?	20. 1728.- 1731. FRANJO Ks. BARCI ?	21. 1731.- 1734. FRANJO ZDELAR 1685.-1745.	22. 1734.- 1738. JAKOB PEJAČEVIĆ 1681.-1738.
23. 1738.-1741. ANDRIJA ILLIA 1694.-1754.	24. 1741.-1744. ANTUN GALJUF ?	25. 1744.- 1747. A. ZAMBERGER 1693.-1749.	26. 1747.- 1750. FRANJO Ks. PETRIŠ ?	27. 1750.- 1753. STJEPAN PEPEN ?	28. 1753.- 1756. IVAN GALJUF 1710.-1770.
29. 1756.- 1759. IVAN Krst. ŽALEC ?	30. 1760.- 1763. (1) FRANJO K. PEJAČEVIĆ 1707.-1781.	31. 1763.- 1766. PETAR PERTOLD ?	32. 1766.- 1769. (1) JOSIP PERCAIĆ ?	33. 1770.- 1772. (2) FRANJO K. PEJAČEVIĆ 1707.- 1781.,	34. 1772./ 1773. (2) JOSIP PERCAIĆ (posljednji rektor)
35. 1773.- 1776. FRANJO POPOVIĆ (privremeni ravnatelj)	36. 1776.-1782. JOSIP TAISPERGER 1739.-1812.	37. 1782.-1789. JOSIP PETROVIĆ 1751.-1818.	38. 1789.-1811. FRANJO LEHNAU 1744.-1811.	39. 1812.-1826. F. KLOHAMMER 1755.-1830.	40. 1827.- 1834. MIRKO OŽEGOVIĆ 1775.-1869.
41. 1836.-1842. JOSIP ŠUFFLAY 1779.-1842.	42. 1844.-1847. IZIDOR HOCHREITER ?	43. 1848.-1850. MATIJA SMODEK 1808.-1881.	44. 1850.-1871. PAVAO MUHIĆ 1811.- 1897.	45. 1871.-1874. (1) MATIJA MESIĆ 1826.- 1878.	
1. 1874./1875. (2) MATIJA MESIĆ 1826.-1878.	2. 1875./1876. STJEPAN SPEVEC 1839.-1905.	3. 1876./1877. ANTON KRŽAN 1835.-1888.	4. 1877./1878. K. VOJNOVIĆ 1832.-1903.	5. 1878./1879. FRANJO MAIXNER 1841.-1903.	6. 1879./1880. FRAN IVEKOVIĆ 1834.-1914.
7. 1880./1881. A. BRESZTENSZKY 1843.-1904.	8. 1881./1882. FRANJO MARKOVIĆ 1845.-1915.	9. 1882./1883. FELIKS SUK 1845.-1915.	10. 1883./1884. BLAŽ LORKOVIĆ 1839.-1892.	11. 1884./1885. GJURO PILAR 1846.-1893.	12. 1885./1886. GUSTAV BARON 1847.-1914.
13. 1886./1887. (1) FRAN VRBANIĆ 1847.-1909.	14. 1887./1888. TADE SMIČIKLAS 1843.-1914.	15. 1888./1889. ANTUN FRANKI 1844.-1908.	16. 1889./1890. LUKA MARJANOVIĆ 1844.-1920.	17. 1890./1891. NATKO NODILO 1834.-1912.	18. 1891./1892. (1) IVAN BUJANOVIĆ 1852.-1927.
19. 1892./1893. (1) JOSIP PLIVERIĆ 1847.-1907.	20. 1893./1894. VINKO DVOŘÁK 1848.-1922.	21. 1894./1895. ANTUN MAUROVIĆ 1851.-1908.	22. 1895./1896. FRANJO JOSIP SPEVEC 1855.-1918.	23. 1896./1897. ARMIN PAVIĆ 1844.-1914.	24. 1897./1898. JURAJ DOČKAL 1855.-1899.
25. 1898./1899. JOSIP ŠILOVIĆ 1858.-1939.	26. 1899./1900. GJURO ARNOLD 1853.-1941.	27. 1900./1901. RUDOLF VIMER 1863.-1933.	28. 1901./1902. (2) FRAN VRBANIĆ 1847.-1909.	29. 1902./1903. VJEKOSLAV KLAIC 1849.-1928.	30. 1903./1904. (2) IVAN BUJANOVIĆ 1852.-1927.
31. 1904./1905. (2) JOSIP PLIVERIĆ 1847.-1907.	32. 1905./1906. ANTUN HEINZ 1861.-1919.	33. 1906./1907. ANTUN BAUER 1856.-1937.	34. 1907./1908. MILIVOJ MAUROVIĆ 1859.-1926.	35. 1908./1909. GUSTAV JANEČEK 1848.-1929.	36. 1909./1910. JOSIP VOLOVIĆ 1858.-1942.
37. 1910./1911. JULIJE RORAUER 1859.-1912.	38. 1911./1912. JULIJE DOMAC 1853.-1928.	39. 1912./1913. JOSIP PAZMAN 1863.-1925.	40. 1913./1914. (1) EDO LOVRIĆ 1866.-1951.	41. 1914./1915. GJURO KÖRBLER 1873.-1927.	42. 1915./1916. FRAN BARAC 1872.-1940.
43. 1916./1917. ERNEST MILER 1866.-1928.	44. 1917./1918. JULIJE GOLIK 1866.-1924.	45. 1918./1919. IVAN ANG. RUPINI 1872.-1934.	46. 1919./1920. (1) LADISLAV POLIĆ 1874.-1927.	47. 1920./1921. KARLO RADONIČIĆ 1879.-1935.	48. 1921./1922. VLADIMIR VARIČAK 1865.-1942.
49. 1922./1923. GJURO NENADIĆ 1876.-1966.	50. 1923./1924. STJ. ZIMMERMAN 1884.-1963.	51. 1924./1925. (2) LADISLAV POLIĆ 1874.-1927.	52. 1925./1926. DRAGO PEROVIĆ 1888.-1968.	53. 1926.-1928. ERNEST MILER 1866.-1928.	54. 1928.-1931. (1) JOSIP BELOBRK 1879.-1932.
55. 1931.-1932. (2) JOSIP BELOBRK 1879.-1932.	56. 1932./1933. ALBERT BAZALA 1877.-1947.	57. 1933.-1935. GJURO STIPETIĆ 1876.-1946.	58. 1935.-1937. STANKO HONDL 1873.-1971.	59. 1937./1938. (2) EDO LOVRIĆ 1866.-1951.	60. 1938.-1940. ANDRIJA ŽIVKOVIĆ 1886.-1957.
61. 1940.-1941. (1) STJEPAN IVŠIĆ 1884.-1962.	62. 1941.-1943. (2) STJEPAN IVŠIĆ 1884.-1962.	63. 1943./1944. BOŽIDAR IVŠIĆ 1879.-1957.	64. 1944./1945. STJEPAN HORVAT 1895.-1985.	65. 1945./1946. ANDRIJA ŠTAMPAR 1888.-1958.	66. 1946./1947. GRGA NOVAK 1888.-1978.
67. 1947.-1948. (1) A. MOHOROVIĆIĆ 1913.- 2002.	68. 1948./1949. (2) A. MOHOROVIĆIĆ 1913.- 2002.	69. 1949./1950. MARKO KOSTRENIĆ 1884.-1976.	70. 1950./1951. ANTUN BARAC 1894.-1955.	71. 1951./1952. FRAN BOŠNJAKOVIĆ 1902.-1993.	72. 1952./1953. TEODOR VARIČAK 1907.-1977.
73. 1953./1954. ŽELJKO MARKOVIĆ 1889.-1974.	74. 1954.-1956. HRVOJE IVEKOVIĆ 1901.-1991.	75. 1956.-1958. ZORAN BUJAS 27.12.1910.-11.1.2004.	76. 1958.-1960. MARIJAN HORVAT 1903.-1967.	77. 1960.-1963. VLADIMIR SERDAR 1912.-2002.	78. 1963.-1966. SLAVKO MACAROL 1914.-1984.
79. 1966.-1968. JAKOV SIROTKOVIĆ 7.11.1922.-31.10.2002.	80. 1968.-1970. (1) IVAN SUPEK 8.4.1915.-5.3.2007.	81. 1970.-1972. (2) IVAN SUPEK 8.4.1915.-5.3.2007.	82. 1972.-1974. (1) PREDRAG VRANICKI 21.1.1922.-31.1.2002.	83. 1974.-1976. (2) PREDRAG VRANICKI 21.1.1922.-31.1.2002.	84. 1976.-1978. DRAGO GRDENIĆ 31.8.1919.
85. 1978.-1980. (1) IVAN JURKOVIĆ 27.3.1917.	86. 1980.-1982. (2) IVAN JURKOVIĆ 27.3.1917.	87. 1982.-1984. (1) ZVONIMIR KRAJINA 12.1.1923.	88. 1984.-1986. (2) ZVONIMIR KRAJINA 12.1.1923.	89. 1986.-1988. (1989.) VLADIMIR STIPETIĆ 27.1.1928.	90. 1989.-1991. Z. ŠEPAROVIĆ 14.9.1928.
91. 1991.-1994. (1) MARIJAN ŠUNJIĆ 5.4.1940.	92. 1994.-1998. (2) MARIJAN ŠUNJIĆ 5.4.1940.	93. 1998.-2002. BRANKO JEREN 27.3.1951.	94. TOMISLAV IVANČIĆ izabran - nije nastupio	94. 2002.-2006. HELENA J. MENCER 3.4.1943.	95. 2006.-2010. ALEKSA BJELIŠ 2.2.1947.

Legenda: a) boja podloge:

 Zagrebačka akademija (1662./1669. - 1776.)	 Kraljevska akademija znanosti (1776. - 1850.)	 Pravoslavna akademija (1850. - 1874.)
 Sveučilište u Zagrebu (1874. - 2009.) – Drugi nazivi: Kraljevsko sveučilište Franje Josipa I. (1874.-1918.); Hrvatsko sveučilište (1919. i 1941.-1945.)		

b) boja slova: XY(crna) - jednogodišnji mandat (1874.-1926. i 1940.-1954. uz iznimku XY(svjetoplava) za vrijeme rata (1941.-1945.) zakon NDH je dopuštao imenovanje rektora na neodređeno vrijeme; XY(plava) - dvogodišnji mandat (1931.-1940.; 1954.-1960. i 1966.-1994.); XY(ljubičasta) - trogodišnji mandat (1926.-1931. i 1960.-1966.); XY(smeđa) - četverogodišnji mandat (od 1994.); XY(crvena) - rektori koji su dužnost obavljali u dva mandata.

Pregled izradio: Josip Milić

NOVI DOKTORI HONORIS CAUSA SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

Popis svih počasnih doktora - doktora *honoris causa* Sveučilišta u Zagrebu objavljen u glasilu AMAC, 4-5, Zagreb, 2005., str. 12, koji je završavao s Robertom Badinterom na 89. mjestu, možemo nadopuniti s još dva nosioca tog najvišeg sveučilišnog priznanja, s dva francuska fizičara koji su bili i suradnici u istom laboratoriju i dugogodišnji suradnici Sveučilišta u Zagrebu.

90. Jacques FRIEDEL (Paris, 11. veljače 1921.), francuski fizičar, promoviran je 27. ožujka 2008. u auli Sveučilišta u Zagrebu, punih trinaest godina nakon donošenja odluke Senata (19. siječnja 1995.) o dodjeli počasnog doktorata. (Razlog višekratnih odgoda promocije najčešće je bila bolest ili prezauzetost J.F.). Izbor je obrazložen doprinosom Jacquesa Friedela razvitku znanosti i tehnologije na svjetskoj razini, bogatim nastavnim i organizacijskim djelovanjem, iskazanoj pomoći i dugogodišnjoj brizi za razvitak hrvatske znanosti i visokoškolskog obrazovanja i, što je posebno istaknuto, njegovim iznimnim ljudskim kvalitetama. I djed i otac J. Fiedela istakli su se istraživanjima svojstava tekućih kristala i bili su nosioci ključnih doprinosa u razvitku moderne kristalografije i mineralogije.

Srednju školu završio je 1939. u Parizu, a 1946. završava poznatu Politehničku školu. Kao najbolji student primljen je u elitnu Školu rudarstva, no ne stekavši osnove kakve je želio, 1948. upisuje studij fizike na Sorbonni. Po završetku studija, prelazi u Bristol, kod budućeg nobelovca Nevilla Motta da bi 1952./1953. doktorirao u Bristolu i Parizu na elektronskoj strukturi nečistoća u metalima. Po povratku u Francusku počinje s intenzivnom nastavnim, znanstvenom i organizacijskom djelatnošću, brineći se za uspostavljanje čvrstih veza između industrije i znanosti, između osnovnih teorijskih i eksperimentalnih istraživanja te za razvoj visokih tehnologija, vodeći računa o ključnoj ulozi visokog obrazovanja. Njegova znanstvena djelatnost ogleda se u više od dvije stotine objavljenih znanstvenih radova. Važan je njegov doprinos u razvitku moderne fizike kondenzirane materije na Sveučilištu u Zagrebu i u Hrvatskoj uopće, o čemu mogu najbolje svjedočiti naši doktoranti i gosti istraživači u *Laboratoire de Physique des Solides d'Orsay*, koji je pod njegovim vodstvom izrastao u jedno od vodećih svjetskih istraživačkih središta za ovu granu fizike. Osim velike ljubavi prema vlastitoj zemlji imao je puno razumijevanja za probleme ostalih, posebno malih zemalja s teškoćama u razvoju. Brojnim je fizičarima iz tih zemalja u njegovim laboratorijima bilo dostupno sve znanje i umješnost kojima je raspolagao. Tako su nastale čvrste znanstvene veze između Hrvatske i Francuske i s njim ili u njegovom krugu doktoriralo je pet zagrebačkih fizičara čvrstoga stanja. Iako je Jacques Friedel nosilac brojnih priznanja, nagrada, odlikovanja, počasnih i savjetničkih zvanja i naslova – sve do predsjednika Akademije, ipak je s iskrenim oduševljenjem, uzbuđenjem i poštovanjem primio doktorat *honoris causa* koji mu je dodijelilo Sveučilište u Zagrebu

91. Albert FERT (Carcassonne, 7. ožujka 1938.), francuski fizičar, promoviran je u četvrtak 29. svibnja 2008. u auli Sveučilišta u Zagrebu, na temelju odluke Senata od 13. studenoga 2007., čime mu se odaje priznanje za zasluge u istraživanju na području nano znanosti; za otkriće gigantskog magnetootpora, za vodeći znanstveni doprinos u spintronici, te za intenzivnu suradnju s Fizičkim odsjekom Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. »Danas je značajan dan za Sveučilište u Zagrebu. Počasćeni smo da je među nama prof. dr. sc. Albert Fert, član Francuske akademije znanosti, dobitnik Nobelove nagrade za fiziku 2007. godine, kojeg ćemo promovirati u počasnog doktora Sveučilišta u Zagrebu. Posebna mi je čast, ali i osobno zadovoljstvo, biti promotorom u ovom postupku; to nije samo zbog velikog značaja ovog događaja već i zbog moje dugogodišnje suradnje i prijateljstva s današnjim laureatom« riječi su promotora prof. dr. sc. Amira Hamzića koje s pravom izražavaju ponos

i emocije koji su pratili ovu, u kratkom vremenu, drugu dodjelu počasnog doktorata jednom francuskom znanstveniku. Osjećaji su bilo utoliko snažniji jer je riječ o nobelovcu koji je dugi niz godina aktivno surađivao u ravnopravnoj znanstvenoj suradnji s fizičarima sa Sveučilišta u Zagrebu koji su zajedno s njime objavili nekoliko desetaka znanstvenih radova i kongresnih priopćenja. *Početak Fertove istraživačke aktivnosti, koja će u daljnjih dva desetljeća dovesti do vrhunskih ključnih otkrića i novih spoznaja u području gigantskog magnetootpora i spintronske elektronike općenito, vraća nas u šezdesete godine prošlog stoljeća, razdoblje u kojem je Jacques Friedel bio direktor laboratorija. Niti desetak godina kasnije istraživačka grupa koju su vodili Ian Campbell i Albert Fert, primila je prvog gosta iz Zagreba, tada studenta-doktoranda, Amira Hamzića, jednog u nizu naših mladih istraživača koji su se usavršavali u sklopu intenzivne suradnje laboratorija u Orsayu s našim Fizičkim odsjekom Prirodoslovno-matematičkog fakulteta i Institutom za fiziku. Od tada do danas traje neprekinuta intenzivna suradnja hrvatskih istraživača sa grupom profesora Fertova. Ona je uključila još nekoliko naših mlađih kolega i rezultirala u tridesetak zajedničkih znanstvenih radova*, istaknuo je rektor Aleksa Bjeliš u uvodnom slovu svečane promocije. Albert Fert završio je prestižnu *Ecole Normale Supérieure* 1962. godine, a doktorirao 1970. na *Université Paris-Sud*. Od 1976. je redoviti profesor na *Université Paris-Sud* u Orsayu, gdje i danas djeluje kao profesor emeritus. Do 1995. bio je voditelj istraživačke grupe u *Laboratoire de Physique des Solides* u Orsayu, kada osniva i postaje znanstveni direktor *Unité Mixte de Physique CNRS/Thomson*, koja je danas *Unité Mixte de Physique CNRS/Thales* u Palaiseau. 2004. izabran je za redovitog člana Francuske akademije znanosti.

Znanstvena aktivnost prof. Fertova obuhvaća i eksperimentalna i teorijska istraživanja; takvim dualizmom svog znanstvenog pristupa pridružio se nizu poznatih fizičara tzv. francuske škole magnetizma, koju je započeo još Pierre Curie. Do 1988. proučavao je transportna i magnetska svojstva metala (posebno feromagnetna) i njihovih slitina, a nakon otkrića gigantskog magnetootpora 1988. se u potpunosti posvećuje istraživanjima u spinskoj elektronici, novoj grani fizike kondenzirane materije. Do sada je objavio preko 300 znanstvenih radova. Dobitnik je brojnih znanstvenih nagrada i priznanja od kojih je posljednja u nizu i najpoznatija *Nobelova nagrada za fiziku za 2007. godinu*, koju dijeli s prof. Peterom Grünbergom za otkriće gigantskog magnetootpora. Gigantski magnetootpor je usko povezan s kvantnomehaničkim svojstvom elektrona koje se naziva spin, a koji se može, vrlo slobodno, zamisliti kao minijaturna magnetska igla s dvije moguće orijentacije. Opus profesora Fertova izraziti je primjer vrhunskog istraživačkog dometa ostvarenog u sredini gdje je potican pristup stvaralačke slobode, radoznalosti i odvažnosti ulaska u nepoznato. Te ga okolnosti očigledno nisu ograničile u njegovu radu, nego su naprotiv bile pokretačke u razradi odgovarajuće vrhunске sofisticirane tehnologije koja je ubrzo dovela do izravne i masovne iskoristivosti u globalnim razmjerima.

Irena Stopfer

DESET GODINA DJELOVANJA UDRUGE AMCA-FA

Hrvatska udruga diplomiranih inženjera Građevinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu – *Almae Matris Croaticae Alumni Facultas aedificandi* osnovana je, nakon gotovo pet godina priprema, 4. prosinca 1998., na dan svete Barbare, zaštitnice rudara koju prisvajaju i građevinari. Svečanog osnivačkog skupštini prisustvovali su brojni nekadašnji studenti fakulteta kao i uvaženi gosti iz sveučilišnih krugova i javnog života a velik broj upisanih članova u novoosnovanu udrugu dao je povoda vjerovanju da će udruga uspješno djelovati u narednim godinama.

Osmišljavanje glavnih aktivnosti udruge u samom početku nakon osnivanja nije bila jednostavna zadaća. Slične udruge u svijetu imale su dugu tradiciju postojanja, a zbog brojnosti sveučilišta i već ustaljenih vrijednosti sustava, zakonskih okvira i slično nije bilo moguće samo preslikati njihove aktivnosti u našu sredinu, pa čak niti s manjim prilagodbama. Ponajprije razlog tome leži u činjenici da *alumni* filozofija u Hrvatskoj nije bila niti ukorijenjena, niti dovoljno poznata.

Malobrojna iskustva iz tek nekoliko aktivnih udruge bila su temelj za osmišljavanje djelatnosti, koja se temeljila na međusobnom povezivanju nekadašnjih studenata s matičnim fakultetom i svojim sveučilištem, te da se na razne načine te veze osnaže. Tražili su se načini kako razviti svijest o pripadnosti tim ustanovama i modalitetima kako nekadašnji studenti mogu pomoći svom fakultetu, a da istovremeno i sami osjećaju određenu korist od takvog čina.

S tom namjerom proteklih 10 godina pokrenuto je mnogo akcija, od kojih su neke bile izuzetno dobro prihvaćene kako među članovima udruge, tako i na sveučilištu i u drugim AMAC/AMCA udrugama. Udruga AMCA-FA je s vremenom izgradila svoj vlastiti način djelovanja ne kopirajući ni jednu postojeću udrugu, što se dugoročno pokazalo pozitivnim iskorakom. Naime, upravo različitosti u radu pojedinih udruge obogaćuju cijelu *alumni* zajednicu tako da se iznjedre najbolje ideje koje potom usvajaju i druge udruge.

AKTIVNOSTI UDRUGE

Od samog početka djelovanja udruge jedna od osnovnih zadaća bila je širiti *alumni* filozofiju među nekadašnjim i sadašnjim studentima, ali i među nastavnicima te što bolje umrežiti nekadašnje studente. U tu svrhu su od samih začetaka rada udruge organizirani susreti jubilarnih generacija studenata te u aklopu *alumni* večeri predavanja i izložbe s popularnim temama za sve članove. To je uvijek prilika da se okupe stari i potencijalni novi članovi i uspostave nove ili obnove stare kontakte. S intenziviranjem događanja posebno u posljednje vrijeme u sklopu *alumni* večeri vidljiv je i priljev novih članova.

Kako bi se privukli tek diplomirani inženjeri, gotovo od početka postojanja udruge studentima se prilikom obrane diplomskih radova obraća jedan od članova udruge te ih upozna s postojanjem i ciljevima udruge te s *alumni* filozofijom. Kako bi se tek diplomirane inženjere potaklo da se učlane u udrugu, od 1999. vodi se putem web stranica akcija pomoći zapošljavanja mladih inženjera koja je dobila pohvale na sveučilištu a prihvatile su je i neke druge *alumni* udruge. Na takav način se omogućava tek diplomiranim inženjerima da pronađu posao koji im najbolje odgovara, a s druge strane da i poslodavci, uglavnom *alumni* našeg fakulteta, dobiju kadrovski podmladak koji im je potreban.

Od akcija koje je provela udruga u proteklom razdoblju svakako treba izdvojiti i publicističku djelatnost s naglaskom da su sve publikacije za članove udruge besplatne. Jednom godišnje počevši od 2000. izlazi *Glasnik AMCA-FA*, glasilo udruge kojim se članovi obavještavaju o svim važnijim

događanjima u *alumni* zajednici te na fakultetu i sveučilištu. To je jedno od rijetkih glasila u AMAC zajednici, ali je svojim sadržajem također na određeni način izvoran i nije kopija dotadašnjih glasila. Dio rubrika preuzet je i u nekim drugim *alumni* glasilima što je dodatno priznanje ovom glasniku. *Glasnik* je uz tiskano izdanje dostupan i u elektroničkoj verziji. Kroz *Glasnik* članovi se upoznaju s aktualnom djelatnošću pojedinih zavoda na znanstvenom i stručnom polju, pozivaju se da upisuju specijalističke i poslijediplomske studije kao i tečajeve stalnog stručnog usavršavanja upravo na fakultetu na kojem su diplomirali te da i na takav način pripomažu svom fakultetu kao njegovi *alumni*.

Adresar članova tiskan 2008. također je jedna od karika za umrežavanje *alumni*, a napravljen je u obliku koji omogućuje ostvarivanje kontakata s bivšim studentima fakulteta bilo po privatnoj ili profesionalnoj osnovi i predstavlja rijedak primjer izdavačke djelatnosti u *alumni* zajednici Sveučilišta u Zagrebu.

U cilju što bolje i brže informiranosti članova od samog početka djelovanja udruge AMCA-FA pokrenute su vlastite web stranice (www.grad.hr/amca) koje su protekle godine osuvremenjene i dodatno sadržajno obogaćene.

U dva navrata Građevinski fakultet dobio je donacije vrijednih knjiga koje su mu poklonili nekadašnji studenti. Živeći godinama u inozemstvu susretali su se s *alumni* društvima i svojim su primjerom pokazali što znači osjećati pripadnost fakultetu na kojem su se školovali i stekli oruđe za rad – svoje znanje. Prva je donacija bila 2000. od strane gospodina Zvonka Špringera (Austrija), a druga je uslijedila 2005. od gospodina Svetina Domazeta (Kanada).

Udruga je potaknula ili sudjelovala u još nekim akcijama kao na primjer: vraćanje naziva inženjer u stručni naziv na tehničkim fakultetima; inicijativa za prenamjenu Francuskog paviljona u krugu Studenskog centra Sveučilišta u Zagrebu u Muzej graditeljske baštine itd.

Udruga je aktivno sudjelovala i u aktivnostima na Sveučilištu u Zagrebu te u okviru Saveza AMAC/AMCA udruge. Tako su se u jednoj interakciji koristila pozitivna iskustva iz saveza i udruge AMCA-FA u cilju što učinkovitijeg djelovanja.

AMCA-FA U BUDUĆNOSTI

U proteklih deset godina udruga AMCA-FA mukotrpno je širila *alumni* filozofiju među svojim nekadašnjim studentima i prometnula se u zapaženu udrugu u hrvatskim okvirima s razvijenim vlastitim stilom djelovanja. Broj članova je narastao na skoro 800, a priljev novih članova znak je da udruga ima svoju budućnost. Iako postoje brojne ideje prilagođene našoj stvarnosti koje bi trebalo ostvariti u narednim godinama, problem udruge AMCA-FA je vrlo sličan ostalima – a to je da rad udruge počiva na entuzijazmu pojedinaca. Cilj je u budućnosti pridobiti što više zainteresiranih za aktivno djelovanje u udruzi i svake godine ostvarivati nove vrijedne rezultate u cilju promicanja *alumni* filozofije, međusobnog umrežavanja članova te u konačnici i u organiziranju raznih vidova potpore razvitku fakulteta u vodeću visokoobrazovnu i istraživačku ustanovu u što širem okruženju. Sa što boljom pozicijom Građevinskog fakulteta više će vrijediti i diploma svakog od njegovih nekadašnjih studenata, a udruga AMCA-FA će s tim ciljem nastaviti djelovati i u buduće.

*Prof. dr. sc. Ivica Džeba,
predsjednik Udruge AMCA-FA*

GRAĐEVINSKI FAKULTET SVEUČILIŠTA U ZAGREBU PROSLAVIO 90. GODIŠNJICU OSNUTKA

Građevinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu odabrao je za Dan fakulteta 21. veljače, jer je upravo na taj dan 1898. godine *Društvo inžinira i arhitekata u Hrvatskoj i Slavoniji* na svojoj skupštini dalo poticaj za osnivanje inženjerskog odjela tehničke visoke škole, koja je i osnovana 1919. godine. Na toj školi, koja je 1926. prerasla u fakultet, jedan od osam odjela bio je građevno-inženjerski koji se smatra pretečom današnjeg Građevinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Na oseujan način nizom događanja obilježena je 90. godišnjica osnutka Građevinskog fakulteta. Iz svih područja graditeljstva koja se izučavaju i predaju na Građevinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu pozvana predavanja održalo je 16 vrhunskih znanstvenika i stručnjaka iz Austrije, Grčke, Mađarske, Njemačke, Nizozemske, Švicarske i Ujedinjenog Kraljevstva. Svi su oni došli uveličati ovu proslavu bez ikakvog honorara na temelju ranije ostvarenih veza i kontakata s nastavnicima fakulteta, a njihov dolazak financiran je samo u visini troškova puta i smještaja iz vlastitih sredstava fakulteta.

U okviru događanja vezanih uz Dan fakulteta održane su također dvije znanstvene radionice iz programa FP6 te po jedan simpozij s međunarodnim sudjelovanjem i konferencija. Slavljeničke dane upotpunilo je još niz događanja te je tako promovirana nova knjiga prof. dr. sc. Krešimira Hermana, održana je promocija magistara znanosti, a na već redovitom sastanku našli su se i dekan i svih hrvatskih građevinskih fakulteta.

Udruga bivših studenata Građevinskog fakulteta AMCA-FA također se pridružila slavljeničkim danima obilježavajući skupštinom 10. godišnjicu osnutka te desetljeće djelovanja i rada na širenju alumni ideje među bivšim studentima fakulteta.

Ovaj imponozantan niz događanja vezanih uz obilježavanje jubileja zaključen je svečanom sjednicom Fakultetskog vijeća kojoj su nazočili uz domaćine i brojni gosti i uglednici iz znanosti, struke i javnog života. Tom prigodom su najboljim studentima uručene vrijedne nagrade.

Cjelokupnim događanjima nazočilo je više stotina sudionika, što daje poseban značaj ovako organiziranoj obljetnici, čime je napravljen jedan veliki kvalitativni iskorak te će u budućnosti vjerojatno biti više obilježavanja vrijednih jubileja na sličan način.

Ivica Džeba

IZ DJELOVANJA AMCA QUEBEC

Prigodom *14. hrvatske svečane večere AMCA Québec*, 19. siječnja 2008. u Montrealu je proslavljen 80. rođendan prof. dr. Krešimira Krnjevića, jednog od najpoznatijih kanadskih istraživača hrvatskog podrijetla. Istom je prigodom promovirana upravo izašla knjiga dr. Zlate Blažina-Tomić *Kacamorti i kuga: utemeljenje i razvoj zdravstvene službe u Dubrovniku*, Zagreb i Dubrovnik, 2007. Večeri je prisustvovala veleposlanica RH, gospođa Vesela Mrden-Korać, svi članovi obitelji Krnjević koji žive u Montrealu kao i brojni članovi hrvatske zajednice. Tijekom večeri uručena je godišnja novčana nagrada AMCA Québec uspješnom studentu hrvatskog podrijetla Anthony Joseph Turiju.

Prof. dr. Krešimir Krnjević se istakao radom iz fiziologije i farmakologije mozga. Završio je medicinu i stekao doktorat znanosti u Edimburgu a zatim je nekoliko godina radio na Australian National University u Canberri s prof. J. C. Ecclesom koji je 1964. dobio Nobelovu nagradu. Godine 1965. prihvaća mjesto profesora fiziologije i ravnateljja odjela za istraživanje anestezije na Sveučilištu McGill u Montrealu gdje još uvijek radi kao profesor emeritus. Autor je najčešće citiranih publikacija i dobitnik brojnih međunarodnih znanstvenih nagrada kao i najviših kanadskih i kebečkih državnih odlikovanja. Član je Kanadskog kraljevskog društva i dopisni član HAZU. Također je i počasni predsjednik AMCA Québec od osnutka našeg društva. Profesoru Krnjeviću je odbor AMCA Québec uručio na dar sliku meksičkih Huichol Indijanaca.

U svojoj knjizi *Kacamorti i kuga* iz povijesti medicine, **dr. Zlata Blažina-Tomić** dokazala je kako je Dubrovačka Republika već rane 1390. godine utemeljila stalnu zdravstvenu službu, s vrlo širokim ovlastima u primjeni protukužnih mjera izolacije ljudi i roba, a djelatnike te službe iz poštovanja su nazivali »gospoda Kacamorti«, jer su bili birani isključivo iz redova vlastele. U svjetskoj se literaturi često može pročitati da su preteče protuepidemijskih mjera bili isključivo gradovi sjeverne Italije. Zlata Blažina-Tomić dokazuje, pregledavajući stotine folija rukopisa iz Državnog arhiva u Dubrovniku, da su preteče bili i Dubrovčani koji su zdravstvenu službu zaštite protiv epidemija razvili 58 godina prije Milana, 95 prije Pavije, 96 prije Venecije i 137 prije Firence. Mjere koje je utemeljio i razvio Dubrovnik, kasnije su preuzeli Europa i cijeli svijet.

Nova ravnateljica Hrvatske Matice Iseljenika, gdje Danira Bilić, posjetila je Kanadu od 2. do 7. travnja 2008., u okviru svojeg prvog službenog inozemnog posjeta iseljeništvu. Na programu su bili susreti s brojnim hrvatskim zajednicama u Montrealu, Ottawi i Torontu. Susret s članovima hrvatske zajednice Montreala održan je u Hrvatskoj katoličkoj župi sv. Nikole Tavelića.

Vesna Blažina

Eppur si muove

FILOZOFSKI FAKULTET SVEUČILIŠTA U ZAGREBU DOBIO NOVU KNJIZNICU

Početkom ožujka 2009. Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu proslavio je otvorenje nove knjižnice i čitaonice - moderne zgrade s pet katova, s oko 11 km polica za knjige, kojih već sada ima više od 600.000, dok površina stolova za čitanje i studiranje iznosi oko 1 km². Događaju, koji se može usporediti s otvorenjem Nacionalne i sveučilišne knjižnice ili s izgradnjom nekadanje Sveučilišne knjižnice otvorene 1913. na Marulićevom trgu, nazočili su mnogi sadašnji i bivši studenti i profesori te velik broj javnih, kulturnih i znanstvenih djelatnika. Studenti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu dobili su otvaranjem knjižnice idealan moderan prostor za niz svojih aktivnosti.

OSNOVAN ALES

U Dubrovniku je 4. listopada 2007. u Poslijediplomskom središtu Sveučilišta u Zagrebu održana osnivačka skupština Udruge alumnijsa Europskih studija – **ALES**. Udruga okuplja frankofone postdiplomante interdisciplinarnog specijalističkog studija koji je organiziralo Sveučilište Panthéon-Assas (Paris II) i Sveučilište u Zagrebu. Cilj Udruge je promoviranje francusko-hrvatske i europske suradnje, širenje europskih vrijednosti, razmjena znanja i kompetencija o Europskoj Uniji, te promoviranje kulturne i obrazovne razmjene hrvatskih i francuskih stručnjaka. Za predsjednicu ALES-a izabrana je **Sanja Hoić**, a za počasnog predsjednika profesor **Marc Gjidara**, sa Sveučilišta Panthéon-Assas. Do sada je ovaj studij uspješno završilo 130 studenata. Informacije o članstvu mogu se dobiti na e-mail: sanjahoi@vahoo.com. Udruga ALES ima sve uvjete da se pridruži AMAC Savezu.

*****

Prof. dr. sc. MLADENU VRANIĆU, članu i počasnom predsjedniku AMCA Toronto, dodijeljeno je iznimno priznanje – uvršten je u *Canadian Medical Hall of Fame*. U čestitci dr. Ante Padjena, koju mu je tim povodom uputio, napomenuto je da je to imenovanje ujedno i priznanje našoj *Almi Mater*, jer je M. Vranić (r. 1930.) studij medicine završio na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, gdje je, prije odlaska, i doktorirao na području endokrinologije (diabetologije).

Uz 20. obljetnicu AMAC-a

*Dragi Almae matris croaticae alumni
i dragi prijatelji Sveučilišta u Zagrebu*

*Prije dvadeset godina u Hrvatskoj su se, kao uostalom i u drugim dijelovima Europe, događale krupne promjene koje nisu mogle zaobići ni Sveučilište u Zagrebu. Tadanji rektor prof. dr. sc. Zvonimir Šeparović, koji je veliku brigu u svom mandatu posvetio obilježavanju 320. obljetnice osnutka Sveučilišta (1669.-1989.) založio se i za osnivanje Društva bivših studenata i prijatelja Sveučilišta u Zagrebu koje je na Dan Sveučilišta – Dies academicus, 19. listopada 1989., dobilo svoj danas prepoznatljiv naziv **Almae Matris Alumni Croaticae** ili s pravilnijim redosljedom riječi **Almae Matris Croaticae Alumni** pa se stoga jedna uz drugu rabe dvije kratice **AMAC** i **AMCA**. Alma mater – u prijevodu majka hraniteljica ili odgojiteljica – sinonim je za **SVEUČILIŠTE**, koje svojim **ALUMNIMA** – (alumnus, a, um je pridjev u značenju: koji prima hranu, dakle hranjenik ili šticećenik) – daje duhovnu hranu i osposobljuje ih za život, kako bi mogli obavljati i najteže i najčasnije dužnosti. Jasno je, dakle, da su alumnae i alumni Sveučilišta u Zagrebu sve studentice i svi studenti koji su bili upisani na tom sveučilištu. Nitko nije isključen. Iako se češće u AMAC javljaju oni koji su diplomirali, magistrirali ili doktorirali, ipak su naša društva otvorena i onima kojima to nije uspjelo kao i svima onima koji nam se kao prijatelji pridruže.*

Uz 340. obljetnicu osnutka Sveučilišta i 20. obljetnicu AMAC-a važno je osvrnuti se na nastavak djelovanja hrvatskih alumna kako u kritičnim danima osamostaljivanja Hrvatske tako i u nastavku. Mnogi se sjećaju prvog velikog sabora održanog u lipnju 1992. Na tom je saboru potpisan Dogovor o konstituiranju AMAC Saveza koji je trebao okupiti sve alumne i koordinirati njihovo djelovanje. Činjenica je da Savez nije odmah zaživio pa su pojedina društva djelovala prema vlastitim planovima i programima. Ipak se ni u jednom trenutku nije odustajalo od ostvarivanja ciljeva i zadaća zacrtanih u dogovoru iz 1992. Radi oživljavanja i povezivanja svih »amakovaca«, godine 1998. sazvan je drugi sabor, a 2004. i treći, na kojem je predstavljen Statut Saveza društava bivših studenata i prijatelja Sveučilišta u Zagrebu (AMAC Saveza) a učinjene su i ostale pripreme za njegovu registraciju u skladu s novim propisima Republike Hrvatske. Sljedeća su se dva sabora – 2005. i 2006. – pretežno odnosila na konstituiranje AMAC Saveza i širenje njegove djelatnosti na sastavnice Sveučilišta, jer su, u skladu s propisima, samo registrirane udruge mogle ući u Savez i samo su se iz njih mogli birati članovi Predsjedništva, Nadzornog povjerenstva i Časnoga suda. Vezu s onim udrugama koje nisu mogle ili nisu htjele ući u Savez nikad nismo prekidali. Ponovili bismo: nitko nije isključen. I na predstojeći Sabor AMAC/AMCA udruga koji će se održati 2. i 3. srpnja 2009. i na kojem će se birati novo vodstvo, pozvani su svi koji se osjećaju alumnima i čije djelovanje pridonosi ugledu i dostojanstvu, a na taj način i dobiti Sveučilišta u Zagrebu – naše Almae Matris Croaticae.

Predsjedništvo AMAC Saveza

Sadržaj

Alumni pokret na prekretnici - Poziv na sudjelovanje u radu Sabora AMAC/AMCA udruga	1
Program rada Sabora	3
Stajališta rektora o stanju na Sveučilištu u Zagrebu	4
B. Baletić, Razvojnim projektima do većeg povezivanja znanja	5
T. Čurko, Poslovanje Sveučilišta u Zagrebu 2004.-2008.	6
K. Turković, AMAC/AMCA - jedan od stupova Sveučilišta	7
N. Demarin, Quo vadis AMAC/AMCA?	8
R. Franz-Štern, Svečane doktorske promocije na Sveučilištu u Zagrebu	9
Popisi – adrese	
Popis koordinatora AMAC Domus ...	10
Popis koordinatora AMAC Mundus ..	10
In memoriam	
Jadranko Crnić (A. Korać Graovac)..	11
Marijan Pribanić (D. Pavišić-Strache)	11
Kronika	
J. Milić, Pregled rektorskih mandata na Sveučilištu 1669.-2009.	12
I. Stopfer, Novi doktori honoris causa..	13
I. Džeba, Deset godina djelovanja udruge AMCA-FA	14
I. Džeba, Građevinski fakultet proslavio 90. godišnjicu osnutka....	15
V. Blažina, Iz djelovanja AMCA Québec.....	15
Eppur si muove	
Otvorena nova knjižnica Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.....	15
Osnovana udruga ALES (S. Hoić)	15
Kanadsko priznanje prof. dr. Mladenu Vraniću (N. Demarin)	15
Uz 20. obljetnicu AMAC-a	16

AMAC – ALMAE MATRIS CROATICAE ALUMNI, Glasnik Saveza društava bivših studenata i prijatelja Sveučilišta u Zagrebu

Osnivač i nakladnik: Sveučilište u Zagrebu, p.p. 407, HR-10002 Zagreb, Croatia; URL: www.unizg.hr, UREDNIŠTVO: prof. dr. sc. Ivica Džeba, dr. sc. Kruno Kovačević, prof. emer. dr. sc. Branko Kunst, prof. dr. sc. Štefica Cerjan Stefanović, prof. dr. sc. Aleksandra Korać Graovac Glavna urednica: prof. dr. sc. Greta Pifat-Mrzljak, pifat@rudjer.irb.hr; tel. ++385(0)1 456 11 27. Izvršni i grafički urednik: Josip Milić, dipl. iur., jmili04@yahoo.fr Tajnica AMAC-a na Rektoratu Sveučilišta u Zagrebu: Irena Stopfer, prof., p.p. 407, HR-10002 Zagreb, istopfer@unizg.hr Izlazi jedanput/dvaput na godinu i šalje se besplatno članovima društava AMAC/AMCA. Tisak: Sveučilišna tiskara, Zagreb.